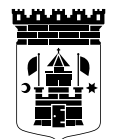

Västra Sjöstaden

Gestaltningssprogram - allmän plats
2021-02-22

TRELLEBORGS
KOMMUN

INLEDNING

UPPDRAGET	4
PROCESSEN	4
PLATSEN	5

DEL I - VISION OCH HELHET

OMRÅDETS IDENTITET	7
OMRÅDETS PROGRAM	8
DISPOSITION	9
GENERELLA ASPEKTER	11

DEL II - SKRUKTURER

KARAKTÄRER	15
MOBILITET	16
GRÖNSTRUKTUR OCH VEGETATION	20
KLIMATSKYDD	21
BELYSNING	22
KONST	24
BYGGDA STRUKTURER	26

DEL III - PLATSENS DELAR

OMRÅDETS PROGRAM	28
DE 8 PARKKARAKTÄRERNA	29
STÅSTORPSÅN	30
AKTIVITETSTERASSERNA	34
SJÖSTADSTORGEN	38
DYNSTRANDEN	42
SUMPEN	46
STADSGATAN	50
LOKALGATAN	55
GRÄNDER	59
STRANDPROMENADEN	65

MEDVERKANDE

TRELLEBORGS KOMMUN

Sandra Gustafsson, planchef
Mårten Olsson, tillväxtchef
Mattias Hägg, enhetschef, tillväxtavd.
Lena Åkerman Borglund, stadsarkitekt
Mark Huisman, parkchef
Karin Gallardo, planarkitekt, planavd.
Sofi Lott, planarkitekt, planavd.
Oskar Anselmsson, planarkitekt, planavd.
Jonas Lundström, exploateringsingenjör, tillväxtavd.
Ylber Zegiri, projektledare, projavd.
Jessica van Rooyen, enhetschef, gatuavd.
Unni Olofsson Lundström, trafik, gatuavd.
Jimmy Bengtsson, belysning, stadsmiljöavd.

BYGGHERREGRUPP

Magnus Norén, Midroc
Marielle Blixt, Midroc
Jonas Håkansson, Serneke
Christoffer Göransson, Serneke
Catarina Ekberg, ICA Fastigheter
Håkan Ronnlycke, ICA Sverige

MEDVERKANDE ARKITEKTER / KONSULTER

Kanozi arkitekter på uppdrag av Midroc/Serneke
Fojab och Svefa på uppdrag av ICA Fastigheter

Sydväst arkitektur och landskap, ansvarig för framtagandet av
gestaltningsprogrammet på uppdrag av Trelleborgs kommun

Inledning

INLEDNING

UPPDRAGET

Gestaltningssprogrammet för Västra Sjöstaden omfattar utformning och ambitionsnivå för allmän plats. Syftet med arbetet är att ta fram ett beslutsunderlag för områdets byggherrar och för inblandade kommunala förvaltningar samt vara ett underlag för kalkyl och fortsatt projektering. Delar av områdets kvartersmark, framförallt förgårdsmark med direkt anslutning till gator och platser, är av stor betydelse för hur miljön kommer att upplevas. Detta gränssnitt har belysts under arbetet och finns formulerat i områdets kvalitetsprogram för kvartersmark.

Gestaltningssprogrammet ska ligga till grund för gestaltningen av områdets allmänna platser från planering till genomförande. Produkten ska vara lättillgänglig och överskådlig i dess nuvarande planeringsskede men även ligga till grund för senare projekteringsskede och genomförande. Produkten ska i sin helhet kunna användas till ett politiskt beslut.

Den övergripande idén i gestaltningen ska genomsyra all planering för områdets allmänna platser och ska kopplas samman med kvalitetsprogrammet för bebyggelsen.

Områdets allmänna platser ska både tillgodose områdets boenden men även utgöra en målpunkt i staden för besökare och övriga Trelleborgare eftersom målet är att det kommer finnas en badstrand i området.

PROCESSEN

Arbetet har bedrivits på uppdrag av Trelleborgs kommun och med regelbunda avstämningar med olika förvaltningar. Två workshopar har genomförts tillsammans med representanter från byggherrar och olika kommunala förvaltningar.

INLEDNING

PLATSEN

Västra Sjöstadens läge, på gränsen mellan hav och land, medför alldeles speciella förutsättningar.

Väderstreck och vind

Området har en lång södervänd fasad mot havet, som en reflektor mot solen. Men det uppstår även en lika lång norrvänd fasad mot stadsgatan i norr. Vinden kommer oftast från sydväst men även vindar från norr och ost kan vara besvärliga.

Havet och slätten

Havet är ständigt närvarande. Ljuset, doften och vinden ger havskänsla även på de platser där den visuella kontakten inte finns. Slätten och det öppna landskapet är bara ett stenkast bort. Hur kan det bli mer tillgängligt?

Gräns stad/land

Västra Sjöstaden bildar gränsen mellan stadskärnan och landskapet och utgör entrén till Trelleborg från väster. På samma sätt blir Sumpen entré till kustlandskapet.

Relation till stadskärnan

Västra Sjöstaden ligger inte i direkt kontakt med nuvarande stadskärna. För att öka kontakten är det viktigt att skapa en förbättrad kommunikation och följaktligen minska det upplevda avståndet till centrum.

Program, Vision och helhet

DEL I - VISION OCH HELHET

OMRÅDETS IDENTITET

De ord och tankar kring Västra Sjöstadens identitet som framkom under genomförda workshops kan kategoriseras i fenomen som har med platsen att göra (Geografisk identitet) och sådana som består av mer upplevelsemässiga eller känslomässiga aspekter (Social identitet).

I kategorin geografisk identitet handlar det till stor del om närheten till havet/stranden/himlen d.v.s. sådant som direkt kan kopplas till platsens befintliga kvaliteter. Närheten till naturen och den kontrast som det ger till den täta staden återkom hos alla grupper. Många nämnde också att en stor variation i miljön är en del av Västra Sjöstadens identitet i ord som brokigt/kontrast/Småstad möter storstad osv.

De sociala aspekterna belyser att området ska upplevas öppet och tillgängligt och att det bör attrahera hela staden. Det ska finnas lugna områden med möjlighet till rekreation. Många belyser också värdet av en levande och mänsklig miljö och att området ska vara tillåtande.

Geografisk identitet

Vyer
Havet
Väder
Naturnära
Variation
Nära
Brokigt
Småstad möter storstad
Vilt
Kontraster
Hög himmel
Enkelhet
Skiftande över året
Betesmark

Social identitet

Tryggt
Välkomnande
Lugnt
Smidigt i vardagen
Öppet
Tillgängligt
Hemma
Tillåtande
Vardag
Levande
Mänskligt
Brokigt
Rekreativt

DEL I - VISION OCH HELHET

OMRÅDETS PROGRAM

För att skapa ett rikt och attraktivt område är det viktigt att i ett tidigt skede ta fram en bild över vad Västra Sjöstaden ska kunna, d.v.s. dess program. I workshopform har ett stort antal funktioner och aktiviteter tagits fram. Förslagen visar på en stor bredd av funktioner inom området, särskilt inom rekreativa funktioner som sport/bad/naturupplevelser osv.

För att förenkla läsningen av framtaget material har de grupperats i sex olika kategorier. Det är självfallet en förenkling och flera funktioner skulle kunna finnas under flera kategorier.

Många av funktionerna kräver större plats för att kunna genomföras medan andra är fenomen som kan finnas på många ställen och i vissa fall över hela området (exempelvis sittplatser och cykelparkeringar).

Bad och båt

Vattenaktiviteter
Urban beach
Kitesurf
Bastu
Brygga
Hamn
SUP
Färja till centrum
Flytbryggor/bassäng
Badkultur
Tillgänglighetsanpassat bad

Sociala aktiviteter

Temalek
Mötesplatser
Närlek
Flyga drake
Schack
Grilla
Sittplatser
Föreningsliv

Idrott/motion/hälsa

Utegym
Springspår
Cykel/MTB
Skate
Klättervägg
Volleyboll
Padel
Hinderbana
Längdskidor
Pingis

Rekreation

Promenader
Picknick
Utsiktsplatser
Odling/palmhus
Magiska platser
Bänkar
Vindskydd
Grilla

Natur

Fågeltorn
Fågelområden
Naturpedagogik
Grönska
Strandängar
Våtmark

Service

Handel
Restaurang/uteservering
Platser i lä
Torghandel
Toaletter
Cykelparkering
Kultur/Konsthall
Glassbar
Loppmarknad
Hemmakontor
Foodtrucks
Källsortering
Bokaler

DEL I - VISION OCH HELHET

DISPOSITION**Idrott/motion/hälsa**

Arrangerade sport- och idrottsytor läggs med fördel i den östra delen där det finns mest plats och där det är mer ordnat. Vissa aktiviteter kan även läggas vid Sommartorget. Löparpår ordnas längs med stranden med koppling till den övriga staden. Utegym och ytor för spontanidrott/lek är mer flexibla i placering och utformning. Vissa mindre ytkrävande aktiviteter, t.ex. pingis, kan finnas i och omkring torg- och gatumiljöer.

Sociala funktioner

Området behöver en bra lekplats som kan bli en attraktion för hela staden samtidigt som det också bör finnas mindre lekplatser för närlek. Mötesplatser av varierande slag ska finnas på stranden men även i skyddade lägen vid gator och torg. Mötesplatserna kan vara mer naturlika i väster med grillplatser och vindsydd. Det är positivt med ett aktivt föreningsliv, exempelvis med koppling till vattenaktiviteter (kajak, SUP m.m.).

Service och handel

Handel sker företrädesvis vid torget och stråket mot busshållplatsen och stranden. Men handel ska också kunna uppstå på andra ställen i hela området. Särskilt gäller det strategiska lägen mot havet och Sumpen. Vid torgmiljöerna som ligger centralt placerade i området finns platser för torghandel, loppmarknad och foodtrucks samt uteserveringar både vid havet och i lä. Kultur och konst kan finnas i anslutning till torgstråket. En viktig fråga är cykelparkeringar, både några större i öster och väster men även mindre inne i området. En offentlig toalett bör finnas vid Sommartorget.

*Idrott, motion och hälsa**Sociala funktioner**Service och handel*

DEL I - VISION OCH HELHET

Natur

Områdets naturvärden är viktiga både vad gäller rekreation och för områdets identitet. Framförallt är det Sumpen som har potential att bli en stark målpunkt med fågeltorn, spänger och naturpedagogik. Även Stranden kan utformas med naturliga strandängar som förebild, framförallt i de västra delarna medan det i öster kan vara mer ordnat.

Rekreation

Möjligheten till en varierad rekreation är viktig och kategorin överlappas i delar av framför allt idrott/motion/hälsa och natur. Några specifika saker bör dock nämnas såsom promenad- och cykelstråk, möjligheten till odling, utsiktsplatser och platser för picknick. Kategorin rekreation har ingen tydlig geografisk tyngdpunkt utan kan finnas över hela området.

Bad och vattenaktivitet

Många aktiviteter och funktioner som utgår från stranden och havet har kommit fram i arbetet. De ordnade badaktiviteterna sker från Sommartorget och österut medan det kan vara mer naturligt i väster. Sommartorget kan ges en extra attraktion med hjälp av en brygga ut i havet.

Natur

Rekreation

Badkultur

DEL I - VISION OCH HELHET

GENERELLA ASPEKTER

Stad/land - anlagda ytor och natur

Det finns en gradient från ett mer ordnat och anlagt landskap i de östra delarna till mer naturlika delar i väster. Gradienten ger olika angreppssätt längs vägen och skapar variation.

Det byggda och havet

På samma sätt som det finns en gradient i öst-västlig riktning så finns det en skillnad mellan den stadsmässiga strandpromenaden och de mer naturliga strandområdena. Det är längs med promenaden som de ordnade aktiviteterna finns medan det blir allt mer lågmäلت mot vattnet.

Närliggande utbud

För att som helhet skapa en rik stadsmiljö är det viktigt att skapa attraktioner på flera olika ställen. Nya stadsutvecklingsprojekt, så som Västra Sjöstaden, ska komplettera både utbudet i den befintliga staden och det som planeras i andra sammanhang. Några av de förslag till innehåll som kom upp i samband med Västra Sjöstaden kan därför vara lämpligare på annat håll.

Stad/land

Det byggda och havet

Närliggande utbud

DEL I - VISION OCH HELHET

LEVANDE GATURUM

Genom att arbeta aktivt med både gatans gestaltning och kvarterens struktur och bottenvåningar kan en levande gatumiljö skapas. Det skapar trygghet och gör miljön mer intressant och inbjudande.

Entréer

Många entréer skapar ett flöde av människor på gatan. Entréerna ger ljus och liv vilket ger en ökad trygghet. Entréerna får gärna ha en detaljerad närzon som kan påverkas av de boende.

Portaler och öppningar

Kontakt mellan gatan och gårdsmiljöerna ger variation och en mer intressant miljö. Det kan vara fysiska kopplingar men även visuella öppningar är värdefulla.

Aktiva hörn

Att aktivt skapa entréer, lokaler eller andra händelser i kvarterens hörn är ett effektivt sett att aktivera gatumiljön.

Servering

På strategiska ställen ska det finnas plats för framtida uteserveringar. Det luckrar upp gränsen mellan ute och inne, skapar målpunkter och folkliv.

Gatans utformning

Genom att arbeta med gatan som en vistelseyta och inte bara som en plats för rörelse ger större möjligheter att fler uppehåller sig där. Det kan vara enkla sittplatser men även ytor för lek, umgänge eller temporära händelser.

Många entréer ger liv och skapar en tryggare miljö

Öppna portar skapar kontakt mellan gata och gårdsmiljön

Aktiva hörn, med exempelvis handel, ger en ökad attraktivitet

Zon närmast huset som möbleras av de boende

Exempel på uteservering i lä

Aktiva hörn kan även bestå av entréer och bidra till gatans liv

Plats för tillfälliga arrangemang är viktigt för att skapa en levande miljö

Exempel på Bokal

Gatan kan även innehålla platser för möten, aktivitet och gemenskap

DEL I - VISION OCH HELHET

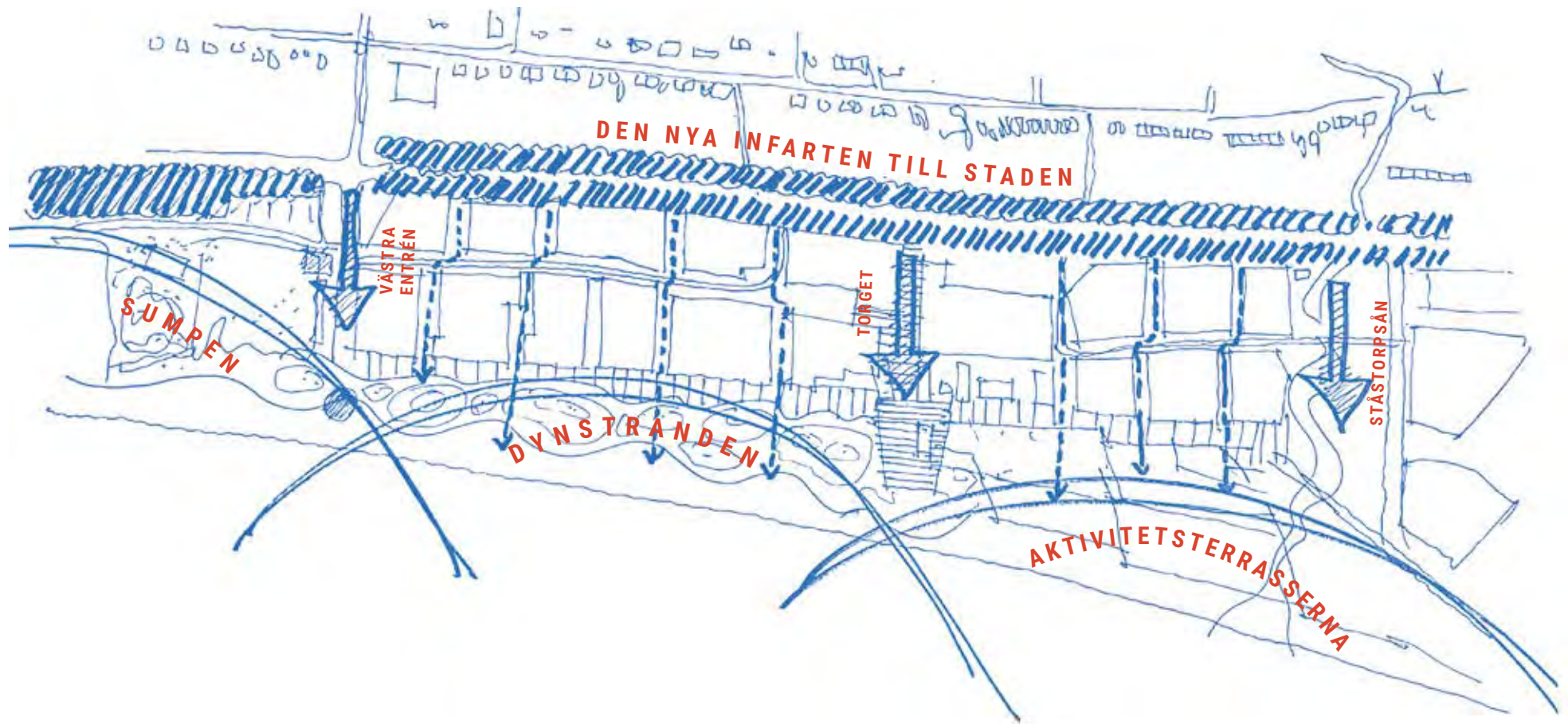
HELHET

Landskapet i Västra Sjöstaden bygger på ett antal strukturerande landskapselement som tillsammans bildar helheten i området. I norr finns Stadsgatan vilken fungerar som en rumsbildande gräns mellan Västra Sjöstaden och områdena norrut. Från denna leder tre viktiga huvudstråk

ner i området; västra entrén, torget och Ståstorpsån i öster. Dessa tre hierarkiskt överordnade nordsydliga stråk delar också upp stranden i tre delar; aktivitetsstranden, dynstranden och sumpen. Som ett finmaskigare nät finns gränder och lokalgatan som är viktiga funktioner inom området.

LEDORD GESTALTNING ALLMÄN PLATS:

- Ta vara på platsens förutsättningar
- Bidra till en väl fungerande stadsdel för boende och handel
- Skapa en attraktiv destination
- Robusta lösningar med rätt ambition
- Verka för hållbarhet, ett bra mikroklimat och gröna värden
- Utforma ett starkt ramverke att växa i

Strukturer

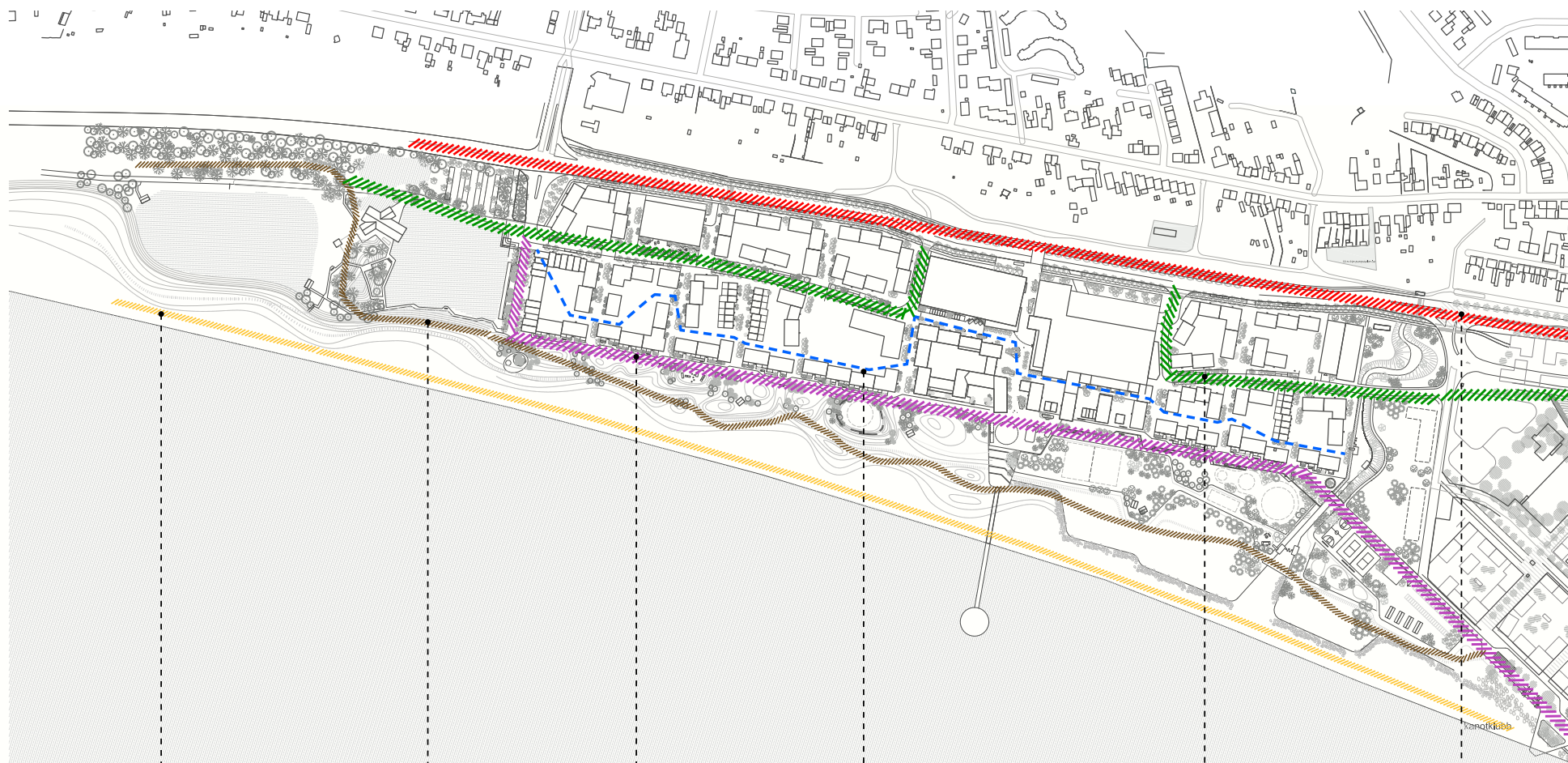
DEL II - STRUKTURER

PARALLELLA STRÅK MED OLIKA KARAKTÄR

Den grunda strukturen mellan Stadsgatan/E6 i norr och stranden gör att det uppstår flera parallella stråk i öst-västlig riktning.

Stråken har olika funktioner men bör också gestaltas olika för att åstadkomma en större variation och en ökad orientering.

Lokalgatan i områdets mitt blir dessutom en trolig etappgräns under områdets utbyggnad.

Stranden:
- Gå längs stranden

Kuststråket:
- Enkel stig, löpning osv

Strandpromenad:
- Full tillgänglighet,
kopplar publika platser
mm

Inre stråk:
- I lä
- Genom kvarter och över
torg

Gröna lokalgatan:
- bildar rygg åt strandkvarteren
- skapar bättre lokalklimat
- utgör gräns mellan
utbyggnadsetapp 1 och den
norra utbyggnadsetappen

Stadsgatan:
- Robust entré till
staden

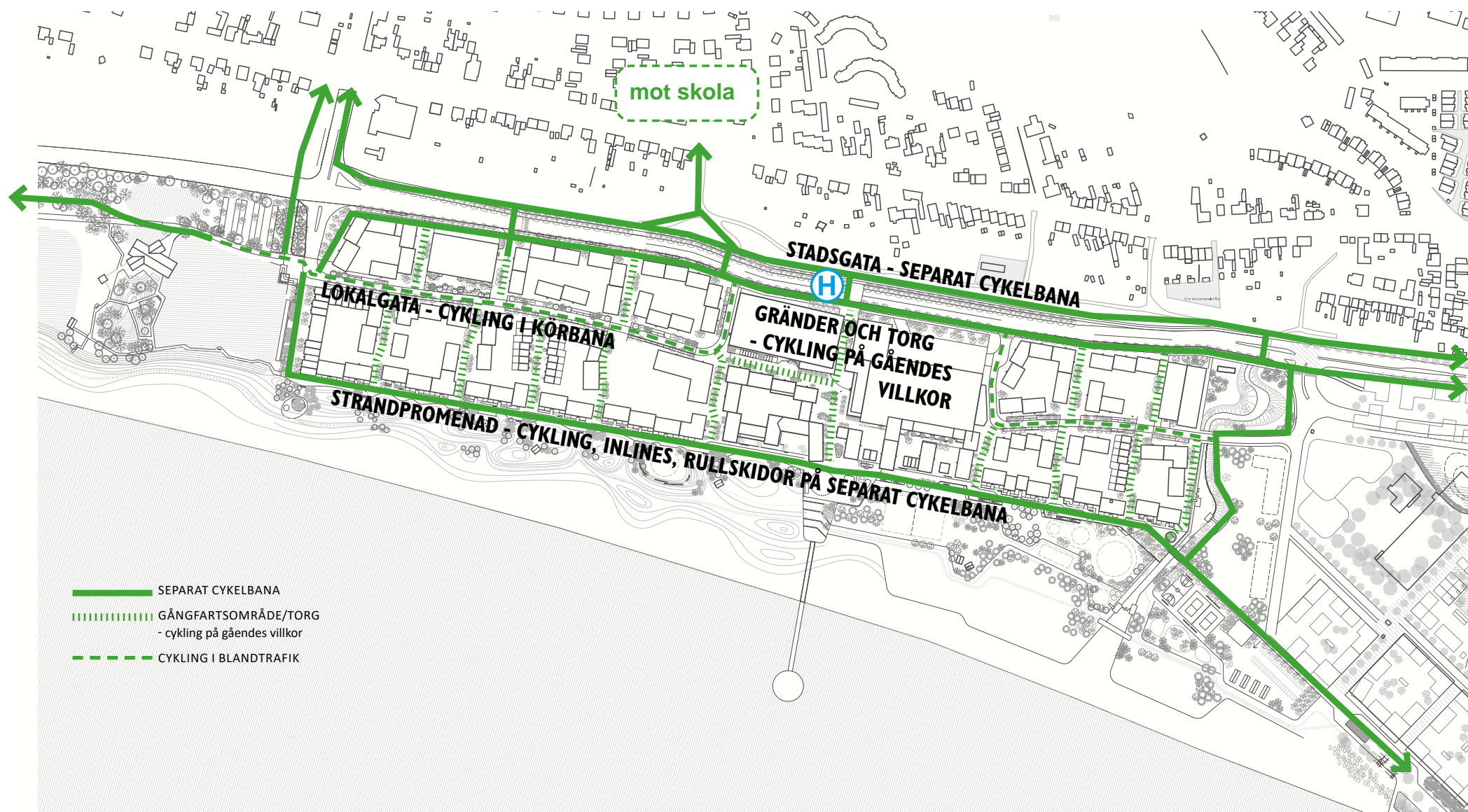

DEL II - STRUKTURER

CYKEL

Cyklennätet består av cykelbanor som är separerade för övrig trafik och delar där man cyklar i blandtrafik eller på de

gåendes villkor. De separata cykelstråken knyts samman med stadens övriga cykelvägnät.

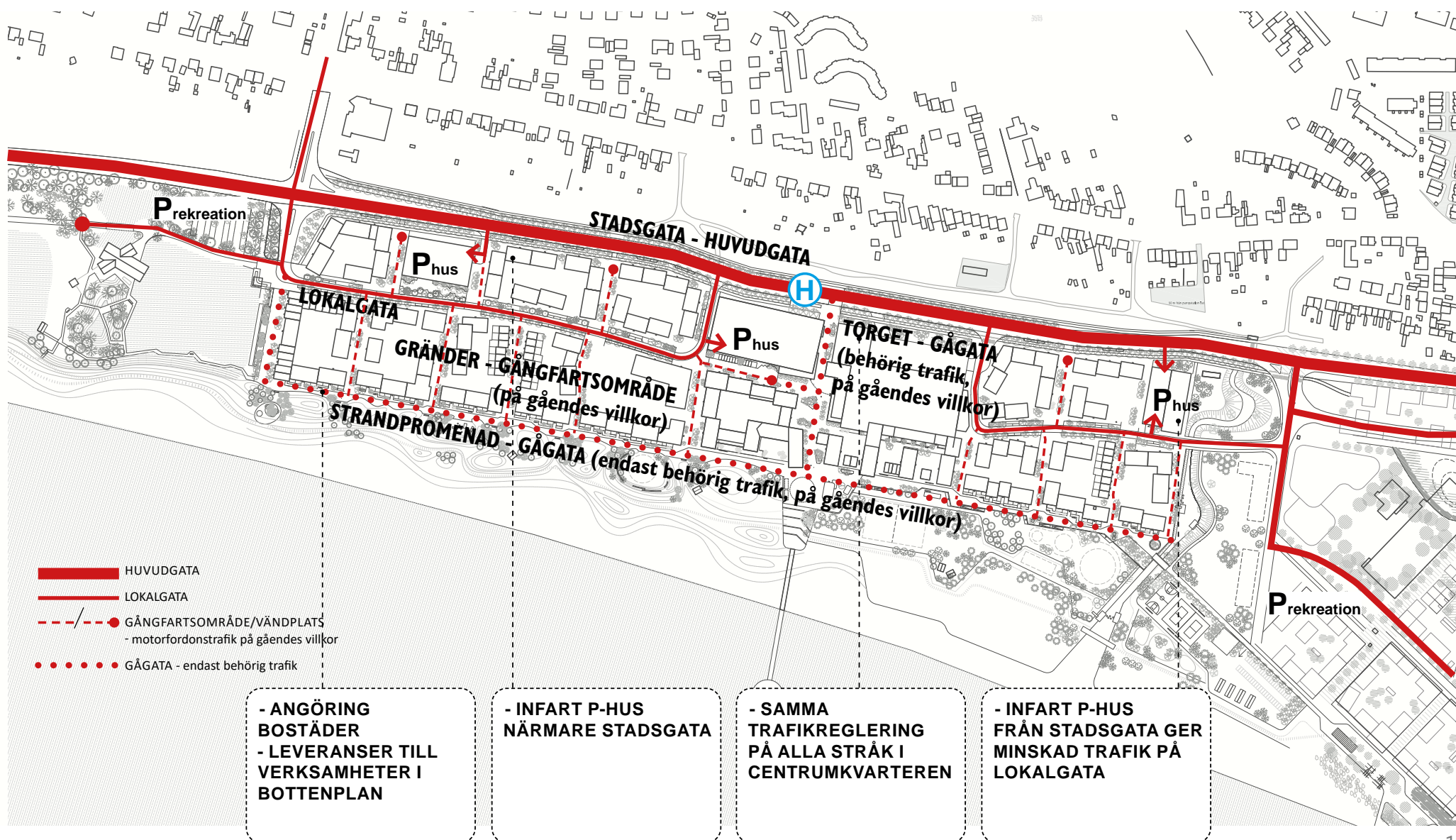
DEL II - STRUKTURER

TRAFIKSTRUKTUR OCH REGLERING

Områdets trafikstruktur bygger på tidigare framtagna trafikutredning. För att klara angöring till bostäder och lokaler på

strandpromenaden och längs torgmiljöer föreslås regleringen gågata, d.v.s. bara behörig trafik.

I områdets östra och västra delar finns mindre parkeringar. I övrigt sker områdets parkering i P-hus.

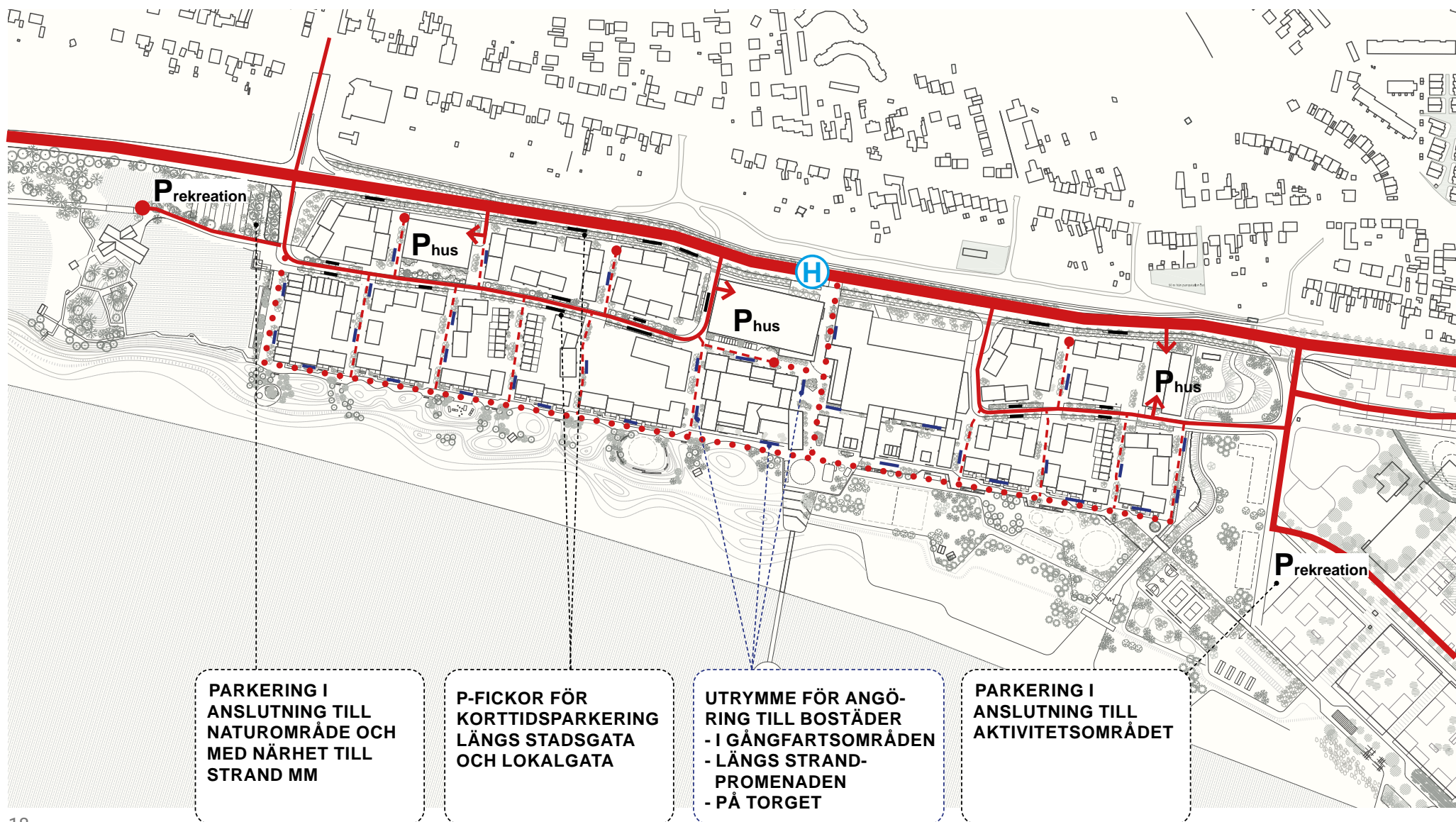

DEL II - STRUKTURER

ANGÖRING BOSTÄDER

Angöring, d.v.s. att kunna stanna till för av- och påstigning, inlastning mm sker i regel på allmän platsmark. På Stadsgatan och Lokalgatan finns angöringsfickor och

på gränder, torg och strandpromenad, som har en annan trafikreglering, behövs inga anvisade platser.

DEL II - STRUKTURER

PARKERING RÖRELESEHINDRAD, 25M FRÅN ENTRÉ

Parkering för rörelsehindrade, PRH, ska finnas inom 25 m från en bostadsentré. Inom området placeras dessa platser på kvartersmark och utvecklas av respektive byggherre. I undantagsfall och

på särskilda platser, där strukturen inte medför att det går att lösa PRH-parkering på kvartersmark, kan lösningar på allmän plats bli aktuellt, t.ex. på torget.

Exempel på kvartersmark

Exempel på kvartersmark

Exempel på kvartersmark

DEL II - STRUKTURER

GRÖNSTRUKTUR OCH VEGETATION

Den utökade stranden utgör tillsammans med Sumpen i öster och parken runt Ståstorpsån i väster områdets huvudsakliga grönstruktur. Naturliga

kopplingar finns till det gröna kuststråket västerut och det finns även möjligheter att göra Ståstorpsån till en grön ryggrad i nordsydlig riktning. Inne i området är

de gröna värdena på allmän platsmark främst knuten till gatumiljöerna där framför allt Stadsgatan och Lokalgatan har en bredd som medger grönblå

lösningar. I gränderna består grönskan av punktvisa öar. Inom området finns plats för några mindre fickparker, främst vid det västra parkeringshuset.

DEL II - STRUKTURER

KLIMATSKYDD

För att skydda området från stigande havsnivåer kommer området ligga högre än dagens nivåer. Förutom det måste ett skydd i form av en vall eller murkonstruktion

skapas så för att möta framtida klimatförändringar. Initialt är nivån på skyddet +3,85 men det ska vara möjligt att höja till +4,35. Läget för detta skydd finns

i gränsen mellan strandpromenad och stranden. Längs den västra delen utgör det föreslagna dynlandskapet ett skydd och uppnår på den största delen av sträckan

direkt den framtida höjden +4,35. I den östra delen läggs föreslagen mark på rätt nivå men det förbereds så att ett uppstickande skydd på +4,35 kan skapas i efterhand.

DEL II - STRUKTURER

BELYSNING

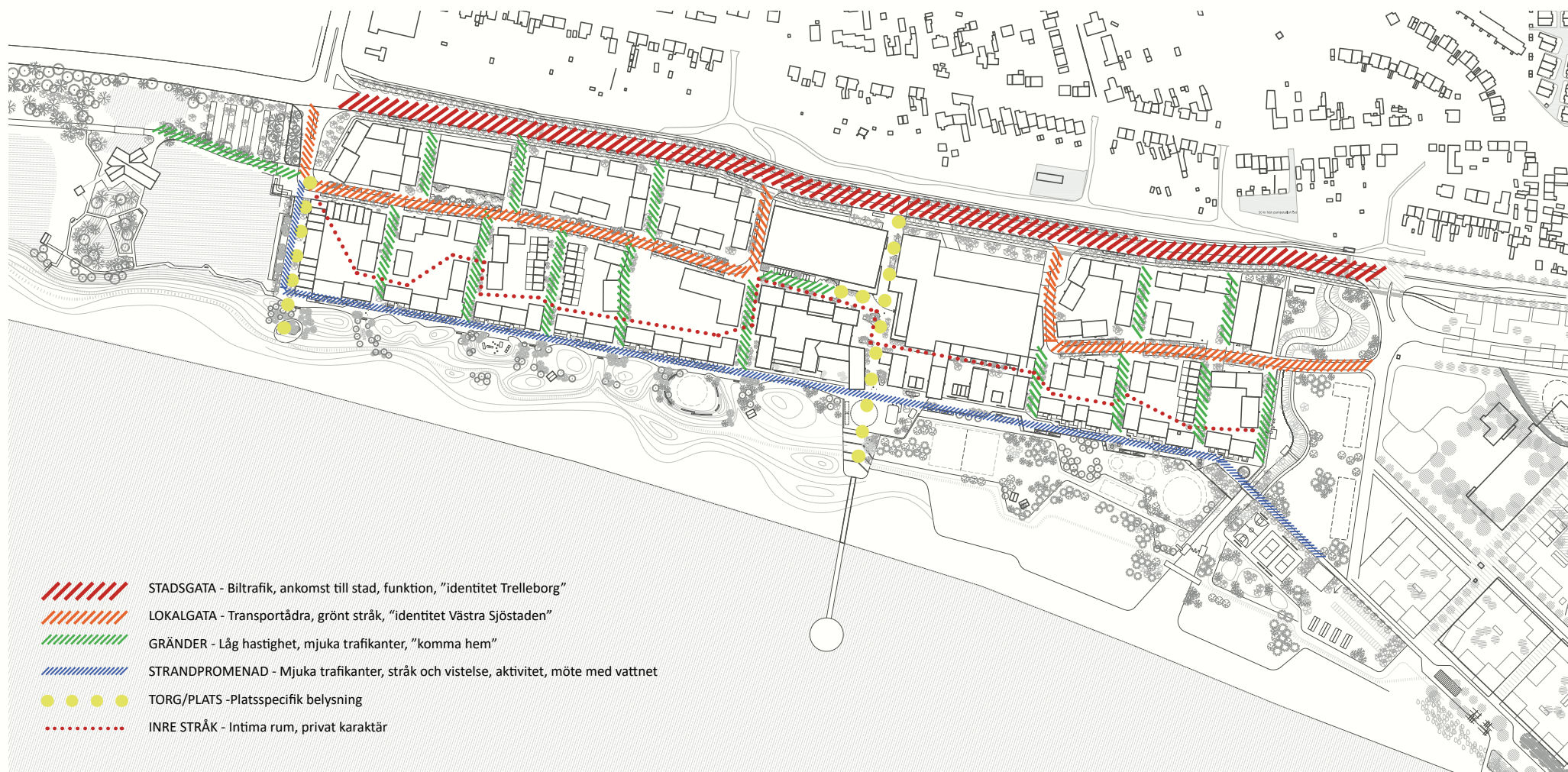
Strukturen för belysningen ska förmedla en differentiering av framförallt områdets grundbelysning. Uppdelningen ska skapa en logisk och visuell hierarki som guidar människor i både dagsljus och mörker. Grundbelysning, som ofta är gatubelysning, är den allmänbelysning som finns längs områdets gator, GC-vägar och torg.

För att se till att Västra Sjöstadens miljöer blir attraktiva behövs flera typer av belysning. Det kan vara annan funktionell belysning i form av ljus vid entréer och cykelparkering. I ett område som detta är karaktärs- och rumsskapande belysning ett viktigt inslag. Det kan vara exempelvis belysning integrerad i olika

element, en pollare vid en bänk eller iscensättande och stämningsskapande strålkastarbelysning. Dessa belysningar är ett viktigt bidrag till upplevelsen av trygghet och gör området mer läsbart, atmosfäriskt och trevligt att bo och vistas i. De mer upplevelsebetonade belysningarna ligger också till grund för

områdets belysningsstruktur, bidrar till mörkeridentiteten och är i hög grad en del av de olika delarnas karaktär.

Förutsättningar, behov och ambitionsnivå påverkar hur många olika belysningar man arbetar med och i vilken omfattning.

DEL II - STRUKTURER

BELYSNING

Fasadbelysning

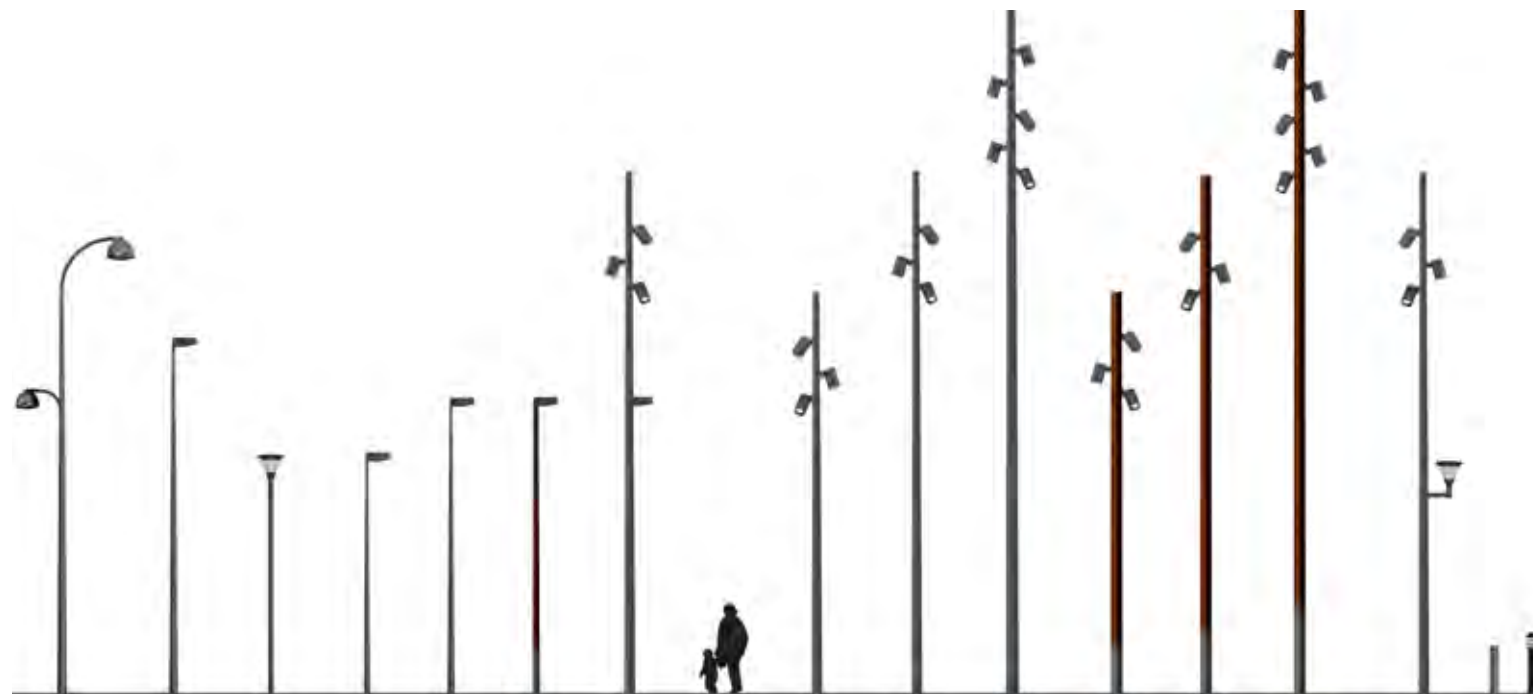
Iscensättande fasadbelysning kan utföras på fasader där ljuset inte riskerar att ge störande ljus in i bostäder. Det kan vara exempelvis fasader till områdets P-hus ut mot den centrala Lokalgatan. Dessa fasader och andra vertikaler får gärna aktiveras i de mörka timmarna och på så sätt bidra till bättre orientering och stämning. Fasadbelysningen ska alltid harmonisera i stil och ljusnivå med omgivningen och helheten och får aldrig dominera.

Belysning i arkitektoniska strukturer och små byggnader

För att styrka identiteten belyses områdets små byggnader och arkitektoniska strukturer som eventuella pergolor, regn- och vindskydd eller portaler efter samma princip. Denna princip bygger på avskärmade armaturer på fasad som ger ett behagligt ljus på vägg och beläggning eller dold belysning i tak och överliggare så att ett ljus och välkomnande rum skapas. Denna belysning är aktuell bland annat längs Strandpromenaden och Ståtorpsån samt på Sjöstadstorgen.

Privat belysning

Gestaltungsprogrammet omfattar inte privat belysning. Förhoppningen är dock att den privata belysningen kan inspireras av gestaltungsprogrammet och som minimum respekterar idén om att undvika bländning. Det görs enklast genom att använda sig av avskärmade armaturer som ger ett nedåtriktat ljus, vid exempelvis entréer. Undantag kan vara i passager där ett uppåtriktat ljus kan framhäva tak och därmed rumsligheten. Väggarmaturer och pollare med opal skärm ska undvikas.

Illustration av koncept för utrustningen där armaturer, stolpar, material som trä och särskild RAL-färg skapar en röd tråd i Västra Sjöstaden och därmed styrker områdets identitet.

Urustning och koncept

Det är viktigt att noggrant välja belysningsutrustning eftersom den kan bidra till att skapa en synlig differentiering även i dagsljus. Att använda en speciell RAL-färg är ett enkelt sätt att skapa koherens och visuell identitet. I Västra Sjöstaden kan även trästolpar användas på utvalda platser och sträckor för att bidra med sitt passande uttryck, i den omfattning som ambitionsnivån tillåter.

Det har tagits fram ett koncept för belysningsutrustningen. Konceptet ska säkra en röd tråd i materialets visuella uttryck för att på så sätt stärka Västra Sjöstadens identitet även på dagen. Konceptet visar även ett förslag på utrustning till Stadsgatan, en belysning

som tillhör Trelleborgs identitet snarare än Västra Sjöstaden. Genom att använda olika stolphöjder på Västra Sjöstadens olika gator differentieras gator med samma typ av utrustning, vilket tydliggör hierarkin. Lokalgatan har högre stolpar än Gränderna för att ta ett exempel. Det ökar orienteringen och förståelsen i området dygnet runt.

Den röda tråden skapas av: armaturer, stolpar, material och färg. Armaturerna är valda utifrån deras ljus tekniska egenskaper och sin enkla design. Exakt RAL-färg och i vilken omfattning som trästolpar ska användas har inte definierats utan får avgöras i samband med en mer detaljerad fas.

Konceptet säger som utgångspunkt ingenting om stämningen och karaktären på själva ljuset, förutom det som generellt går att tolka utifrån den typ av armatur som visas.

Hur de olika miljöerna i området upplevs när det är mörkt påverkas inte bara av ljuset från utrustningen, illustrerad i konceptet, utan även av eventuell integrerad belysning och särskilt iscensättande belysningar, alla i interaktion med sin omgivning i varje unik situation. En mer detaljerad bild av karaktärerna i belysningsstrukturen ges under respektive avsnitt för planens delar, del III.

DEL II - STRUKTURER

KONST

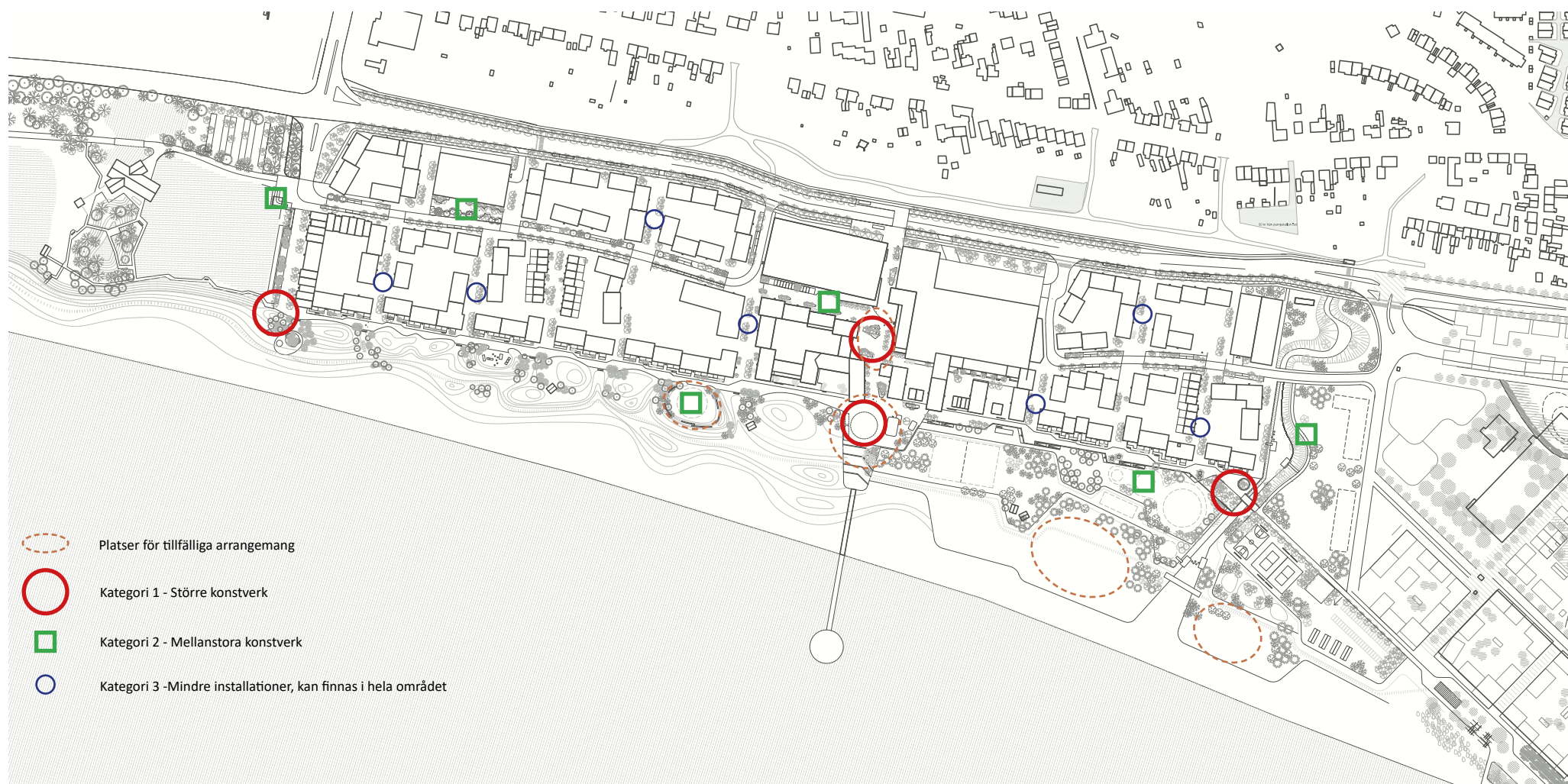
Kultur i olika former bidrar till Västra Sjöstadens karaktär och till stadens attraktionskraft. Att erbjuda möjlighet för konst, kultur och arrangemang i olika former är viktigt för att engagera en mångfald av människor. Konst och kultur bidrar även till ett aktivt stadsliv och är

följaktligen en viktig del i identiteten för Västra Sjöstaden. Västra Sjöstadens konstnärliga ambition bör vara att skapa ett nätverk av konstupplevelser, både temporära och permanenta i området.

Konsten kan vara kopplad både till

allmän plats och kvartersmark – och tillsammans skapa en rik miljö genom att förstärka vår upplevelse av platsen. Här finns möjlighet till platsintegrerad konst som samspelar med arkitekturen och konst som är nyskapande, lekfull och som skapar nyfikenhet.

Tillfälliga konsthändelser under byggnadsperioden och i den färdiga staden kan diskutera platserns betydelse och föra en diskussion med kommuninvånarna.

DEL II - STRUKTURER

KONST

Kategori 1 – större konstverk och installationer

Större konstnärliga gestaltningar kan fungera som lokala landmärken och genom sin utformning kan rumsskapande objekt skapas. Större verk kan också omfatta flera komponenter som sammantaget bildar ett konstverk kopplat till en plats i det offentliga rummet. De förläggs i anslutning till olika mötesplatser inom området. Vid torgytor kan önskemål vara att den konstnärliga gestaltningen ökar orienterbarheten eller belyser platsen som en nod. I parkmiljöer kan önskan finnas att till exempel inspirera till lek. Lyhördhet till platsen är viktig. Lämpliga platser för större konstverk är Torgmiljöerna, mötet mellan Ståstorpsån och Strandpromenaden och i mötet mellan Sumpen och Dynstranden. Men beroende på konstverkens art och omfattning kan även andra delar av strandområdet vara aktuellt.

Kategori 2 – mellanstora konstverk

Verk inom den mellanstora skalan kan finnas i en rad miljöer med och bidra till platsens identitet och unika uttryck. Verken kan finnas på allmän plats men även gårdar, fasader, portik, trapphus osv så länge de är allmänt tillgängliga. Men det kan också vara konst som är integrerad i lekmiljöer, strandpromenaden eller som accenter i naturmark och gatumiljöer.

Kategori 3 – Mindre konstverk och installationer

Kategorin inkluderar mindre konstverk och kulturhistoriskt berättande. De kan innehålla en mindre installation med mindre objekt, ett titthål i marken, lokal ljudinstallation eller en skylt med en berättelse i text/bild om platsen.

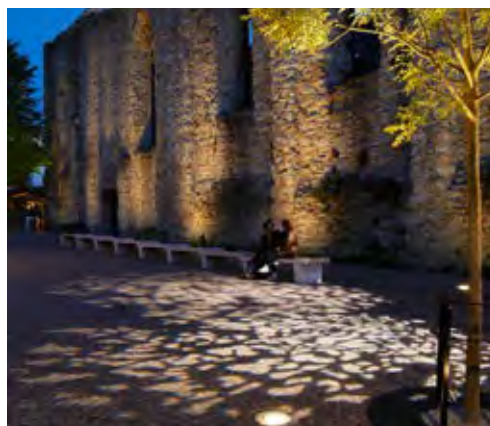
Exempel på större konstverk. 'Bakker i beton' av SLETH.

Exempel på större konstverk. 'Utblick/Insikt' av Pål Svensson.

Exempel på mellanstort konstverk. 'Modified Social Bench' av Jeppe Hein.

Exempel på mindre installation. Ljuskonst på Stora torget i Visby.

Exempel på konst i landskapet. 'Diamonds are everywhere' av Sigurdur Gudmundsson.

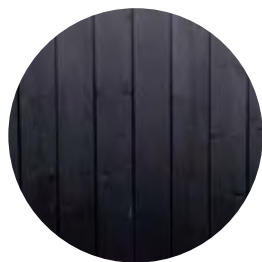
Exempel på mindre konstverk. 'Utterfamilien' av Eva Fornåå.

DEL II - STRUKTURER

BYGGDA STRUKTURER

I området finns en familj med byggda strukturer - Vistena - med inspiration i en enkel fiskebod. Vistena kan fungera som vindskydd, samlingsplatser, mindre byggnader för kiosk- och servering och offentlig toalett men även som annonserande portaler till bryggor och spänger.

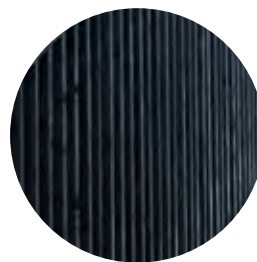
Vistena byggs i trä och målas med trätjära med svart eller brun bas och med ett fåtal accentfärger.

Svarttjära

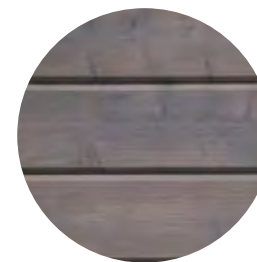
Rødtjära

Svartbrun tjära

Grøntjära

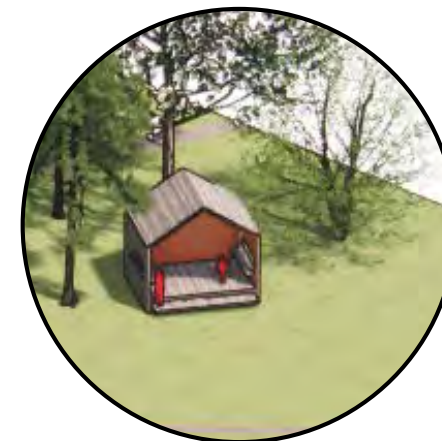
Tjårvitrol

Kiosk- och föreningsbyggnader

Brygga Ståstorpsån

Vindskydd Dynstranden

Offentlig toalett

Portal stänger

Restaurang Sommartorget

*Grillplats och vindskydd,
aktivitetsterasser*

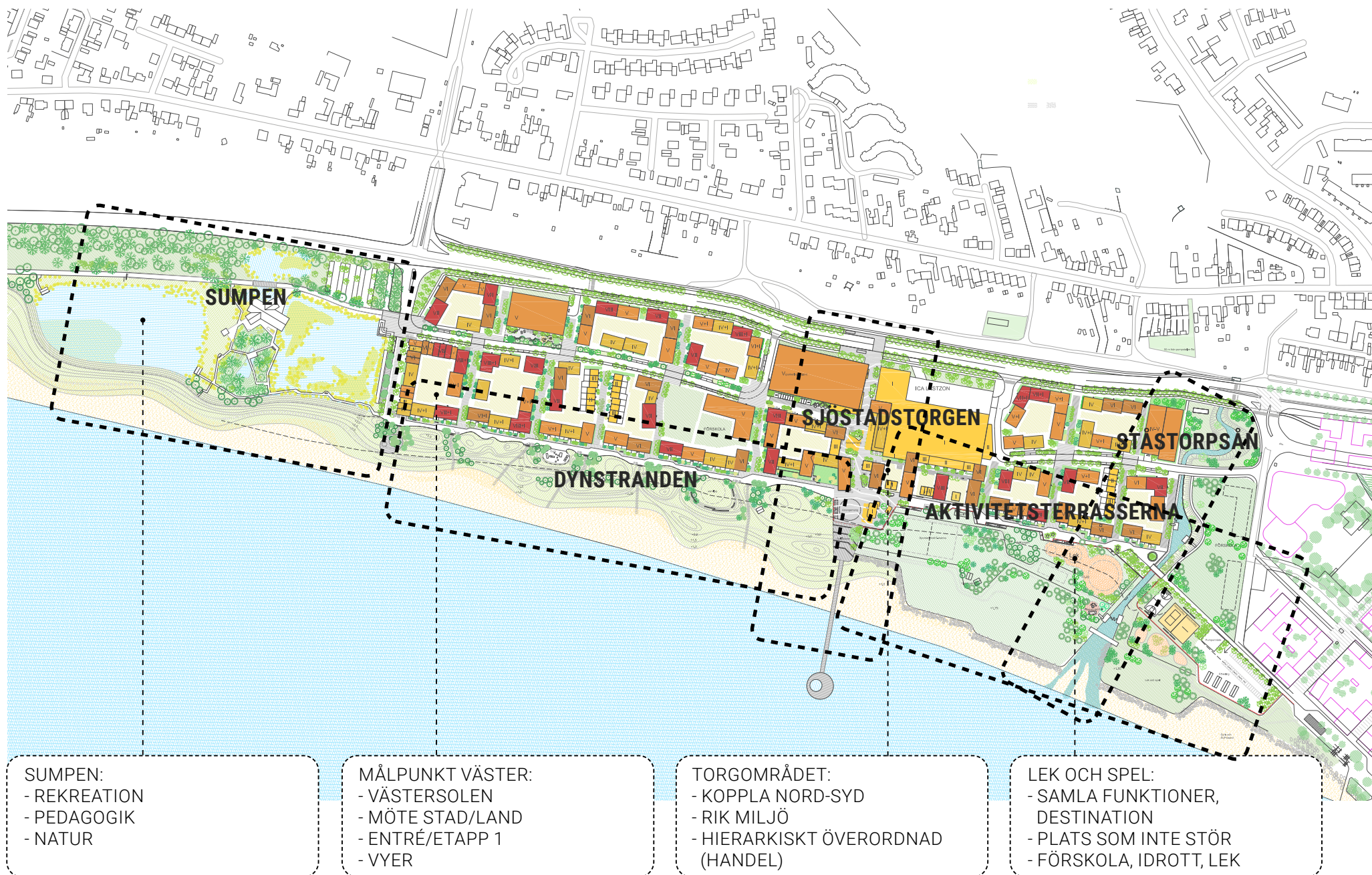
Platsens delar

DEL III - PLATSENS DELAR

OMRÅDETS DELAR OCH PROGRAM

DEL III - PLATSENS DELAR

DE 8 PARKKARAKTÄRERNA

Landskapet runt Västra Sjöstaden består av olika delområden med varierade förutsättningar och innehåll. Grundtanken med området är att skapa en så stor variation och komplexitet som möjligt samtidigt som det är överblickbart. I visionsarbetet har olika grundläggande aspekter och frågeställningar diskuterats, analyserats och preciserats. Innehåll, funktioner och upplevelser har genom processerna fått sina olika platser och karaktärer.

För att säkerställa såväl en varierad miljö som områdets framtida rekreativa kvaliteter, används verktyget/metoden "de 8 parkkaraktärerna" (Patrik Grahns, SLU). Varje plats eller delområdes funktion och upplevelse/atmosfär definieras med nämnd metod som utgångspunkt och resultatet används som underlag för planering och gestaltning.

En stark ambition är att varje delområde har en tydlig huvudkaraktär samtidigt som de innehåller så många av de övriga åtta parkkaraktärerna som möjligt. Det kommer att ge besökaren en upplevelse av kraftfulla kontraster och en fantastisk variationsrikedom som ger sensationen i första besöket och lusten att återkomma många gånger om. I kraft av områdets storlek och delområdenas komplexitet finns alla möjligheter att hitta sin egen privata favoritplats.

Artrik

Här finns en mångfald av växter och djur och besökaren upplever ett myller av artikedom som ger dem associationer till Edens lustgård.

Rofylld

Ro, tystnad andakt. Ljud från vind, vatten, fåglar och insekter. Platsen är ren och välskött, utan skräp, ogräs eller andra inslag som stör den rofyllda upplevelsen.

Allmänningen

Är en grön och öppen plats för aktiviteter som drakflygning, idrott och picknick. Karaktärens främsta egenskap är stora ytor där besökaren har god överblick.

Samvaro

Är platsen som används för att delta i eller betrakta social samvaro. Här träffas människor för att till exempel dansa, lyssna på musik, äta eller delta i festligheter.

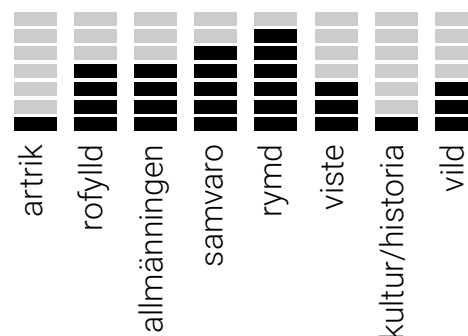
Rymd

Erbjuder möjlighet till reflektion och känslan av att komma in i en annan värld. Rymd kan upplevas i t.ex. en bokskog eller på en sandstrand.

Viste

Trygg plats dit människor söker sig på egen hand eller med någon närstående. Där finner besökaren mer enskildhet och här finns tid att prioritera sina egna sinnliga upplevelser. Det kan vara till exempel barnens egen koja.

Atmosfär

Exempelstaplar

Kultur/historia

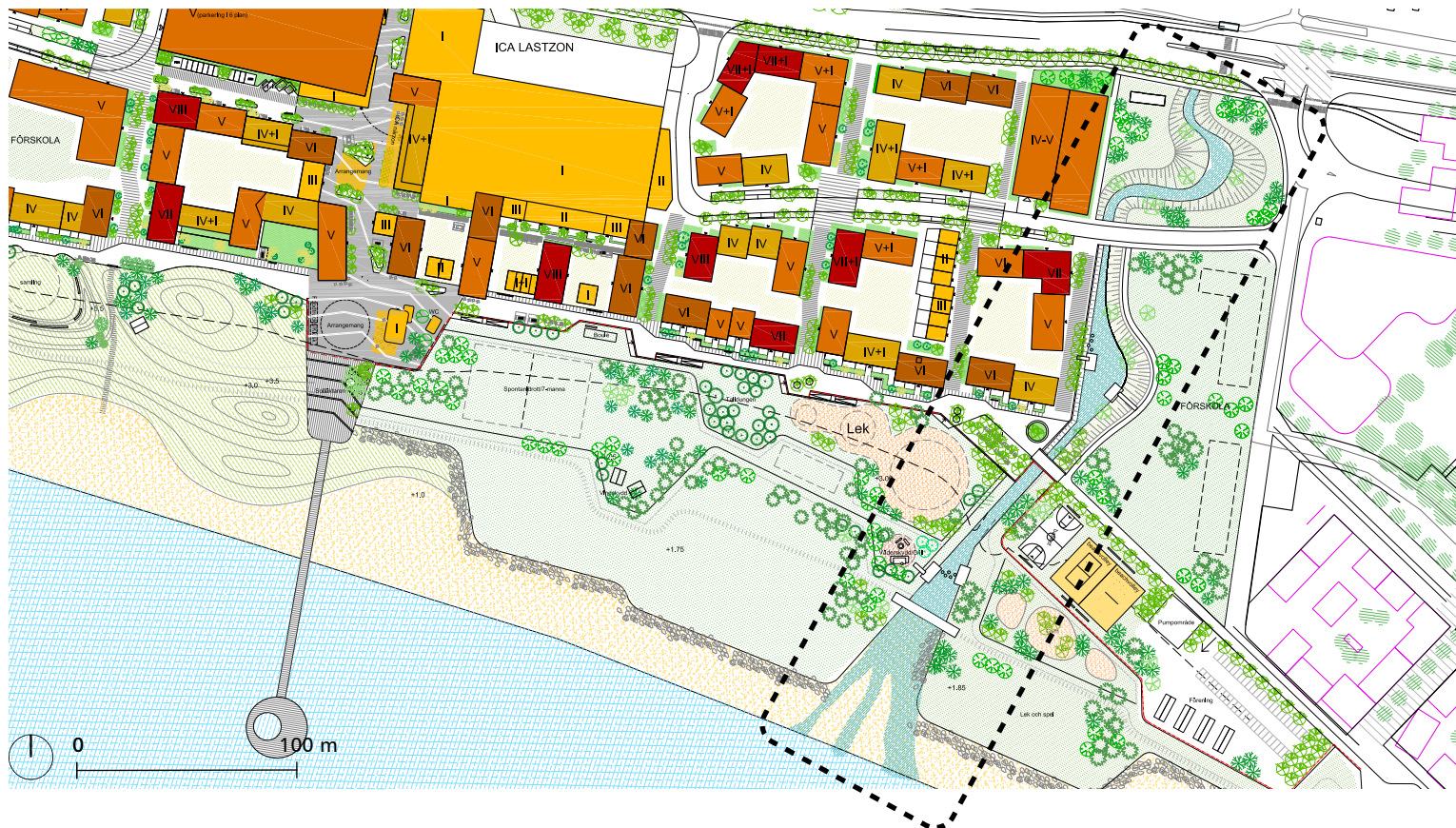
Är platser som på olika sätt relaterar till historia och kultur. Tydligt i denna karaktär är människans avtryck och uttryck från en annan tid.

Vild

Väcker nyfikenhet på vad som finns bakom snår och buskage. Känsla av orörd natur och mystik som associerar till sagornas värld.

DEL III - PLATSENS DELAR

STÅSTORPSÅN

Den del av Ståstorpsån som rinner genom området är idag en outnyttjad resurs. Målsättningen är att omvandla dagens dike till en öppet vattendrag med högre ekologiska och upplevelsemässiga kvaliteter. För att göra vattnet synligt ges ån en meandrande form som förses med flackare slänter som också är möjliga att sköta (max släntlutning 1:3).

I den mellersta delen, i höjd med planerade bostäder och förskola, skapas en mer distinkt kant mot öster bestående av en slänt av större stenbumlingar. Här förslås också arrangerade platser vid vattnet i form av två bryggor med sittplatser. Närmare strandkanten får ån ett friare lopp som påverkas av vattenflödet i ån och strandens utseende. Över ån går flera broar. I norr passerar lokalgatan och längre söderut finns en gång- och cykelbro samt en enklare gångbro närmast stranden. Vid gång- och cykelbron kan det bli aktuellt med en stängbar port som används vid höga havsnivåer.

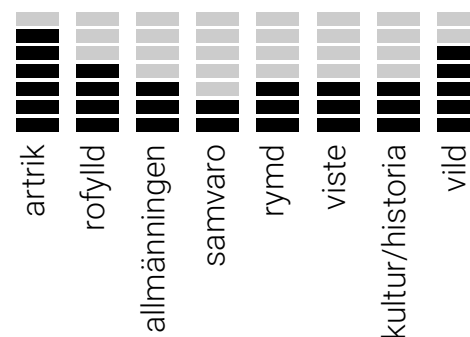

Naturlig å

Stad möter å

Atmosfär

Ledord

- Naturlig å
- Vattenkontakt
- Broar
- Frodig grönska
- Förskola

DEL III - PLATSENS DELAR

STÅSTORPSÅN

DEL III - PLATSENS DELAR

STÅSTORPSÅN

UTRUSTNING OCH MATERIAL

Längs Ståstorpsån är det ån och de gröna värdena som står i centrum. Den utrustning i form av bänkar och papperskorgar som behövs är enkla och kan med fördel följa Trelleborgs befintliga urval.

Markmaterialen består av asfalt eller packat stenmjöl på gångvägar. Bryggor och spänger utförs i trä.

Sittplatser i sol och skugga, Vestre April i parkmiljö

Stenmjölsyta

Robusta träbryggor och spänger

BELYSNING

Avbländad och nedåtriktad funktionsbelysning i stil med Strandpromenadens belysning. Alternativt kan områdets lyktor användas även här eftersom de ger ett svagt omgivningsljus som kan vara en fin bas till andra trygghetsskapande stämningsbelysningar.

Funktionsbelysningen kompletteras med ljus som framhäver utvalda delar av omgivningen, något som gör det enklare för människor att orientera sig och som är viktigt för känslan av trygghet. Den kompletterande belysningen framhäver grönska och skapar små platser och upplevelser som gör färden genom grönområdet behagligt.

Ljus som framhäver utvalda delar

Nedåtriktad belysning

DEL III - PLATSENS DELAR

STÅSTORPSÅN

VEGETATION

Vegetationen i och runt Ståstorpsån ska upplevas naturlig med basen i lokalt förekommande arter. Det är också viktigt med en artsammansättning som bidrar till en rik biodiversitet på så stor del av året som möjligt. Närmast vattnet förekommer träd som kan klara den våta ståndorten, exempelvis pil och al, medan andra träd lämpar sig bättre på torrare partier. Flera av trädarterna har förutsättningar att bli stora, vilket är viktigt som en kontrast till de begränsade ytor som förekommer i den täta stadstrukturen i Västra Sjöstaden. Runt och mellan de strödda träden planteras grupper av buskar som placeras så att god sikt bibehålls. Fältskiktet består av klippt gräs alternativt äng, vilket kan vara en utmaning på grund av den näringsrika miljön.

Träd	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Alnus glutinosa</i>	Klibbal
<i>Quercus robur</i>	Skogsek
<i>Malus sylvestris</i>	Vildapel
<i>Salix alba</i>	Vitpil
<i>Salix caprea</i>	Sälg

Buskar & gräs	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Cornus sanguinea</i>	Skogskornell
<i>Crataegus monogyna</i>	Trubbhagtorn
<i>Ligustrum vulgare</i>	Liguster
<i>Ribes alpinum</i>	Måbär
<i>Rosa canina</i>	Stenros
<i>Sambucus nigra</i>	Fläder
<i>Viburnum opulus</i>	Skogsolvon

Sälg

Skogsek

Klibbal

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Ståndort 9
- Rik mark
- Luftsalt
- Öppet och blåsig läge
- Fuktålig vegetation

Fläder

Stenros

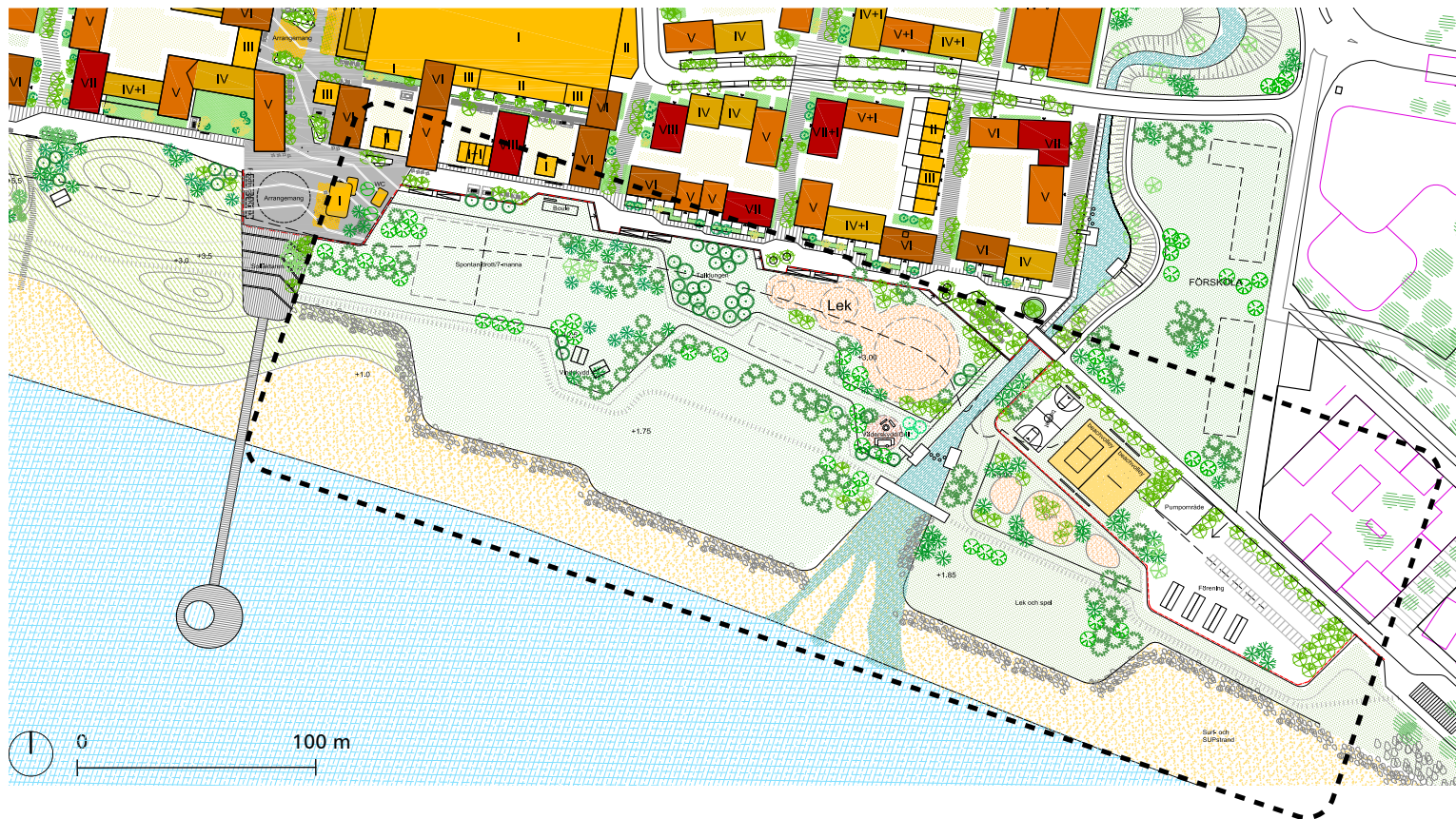

Vildapel

DEL III - PLATSENS DELAR

AKTIVITETSTERASSERNA

Aktivitetsterrasserna är med sina generösa ytor en plats för en mångfald av funktioner. Här finns plats både för permanenta aktiviteter och tillfälliga eller spontana evenemang. Ytorna från den högre liggande Strandpromenaden trappas ner mot vattnet och skapar därigenom plana gräsytor för lek, spel och umgänge. Närmast Strandpromenaden samlas de funktioner som kräver högst tillgänglighet, som en större lekplats, boule-ytor, utegym och olika typer av bollplaner. På de nedre terrasserna finns vindskydd och grillplatser och de terrasser som ligger allra närmast vattnet består av generösa gräsytor. Mot stranden avslutas gräsyterna med en strandskoning av stora naturstenar som fungerar som skydd mot erosion. Det är viktigt att området får en attraktiv lekplats som inte bara ombesörjer behovet inom området utan kan fungera som målpunkt även för den övriga staden. Lekplatsen kan med fördel ha ett speciellt tema eller på annat sätt sticka ut från det vanliga beståndet av lek i staden.

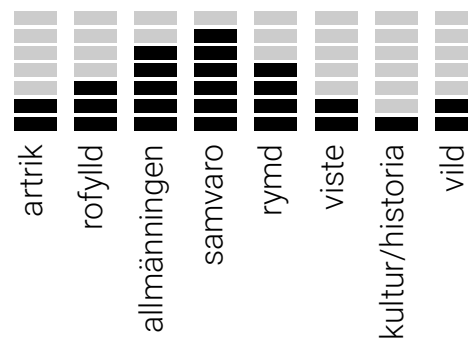

Generösa ytor för många

Lek och idrott

Atmosfär

Ledord

- Multifunktionellt
- Ytkrävande aktiviteter
- Arrangerad idrott
- Föreningsliv
- Lek och Bad
- Urban Beach

DEL III - PLATSENS DELAR

AKTIVITETSTERASSERNA

DEL III - PLATSENS DELAR

AKTIVITETSTERASSERNA

UTRUSTNING OCH MATERIAL

Terrassernas utrustning ska, förutom att understödja platsens funktion, bidra till områdets identitet. Regjåla träbänkar och bord som kan möta den stora skalan och klarar av att stå i ett så kustnära läge skapar en marin känsla. Som komplement kan nättare möblemang väljas för att uppnå en fullt tillgänglig vistelse. Lekplatsens utformning bör vara platsunik och med fördel utgå från ett havsinspirerat tema.

Trä som ytskikt ger en god livsmiljö för trädens rötter samtidigt som materialet är trevligt att vistas på.

Unik lekutrustning

Varierande möblemang för vistelse

BELYSNING

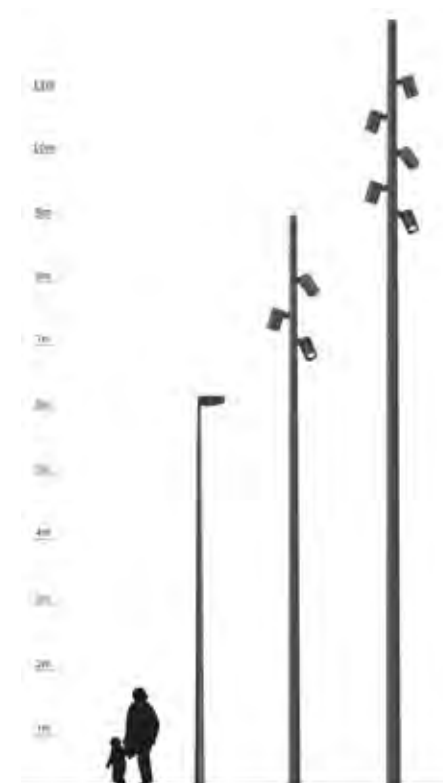
Ljuset ska inbjuda till lek och aktivitet och addera ett värde som inte finns i dagsljus. Utvald belysning är tidsstyrd som, inom vissa tidsramar, och kan tändas med hjälpa av en knapp. Belysningen ska göra delar av terrasserna tillgängliga under kvällens mörka timmar samtidigt som den bidrar till att göra stråket längs vattnet attraktivt och tryggt.

Belysning för trygghet och attraktivitet

Lekfull belysning

DEL III - PLATSENS DELAR

AKTIVITETSTERASSERNA

VEGETATION

Det är viktigt att det även på aktivitetsterrasserna förekommer högre vegetation som kan skapa skugga och lä. För att inte stå i konflikt med önskad havsutsikt från bostäderna har den högre vegetationen samlats kring ett fåtal områden, där träd och buskar tillsammans kan bilda goda etableringsförutsättningar. Målet är blandade bestånd av lövträd och vintergröna träd där tallen är det dominerande inslaget. Föreslagna artval utgår också från tillväxttakt för att även i ett tidigt skede få en skogskänsla. Under träden och i planteringarnas kantzoner finns ett tåligt buskskikt som ger lä på marken och som kan fungera som stimulerande lekmiljöer för barn. Buskplanteringarnas placering måste dock ta hänsyn till trygghet och inte placeras för nära gångstråk och frekvent använda vistelseytor. Genom en gestaltande skötsel kan gläntor och mindre öppningar på sikt skapas.

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Ståndort 5
- Tämligen rik mark
- Luft- och marksalt
- Öppet och blåsigst läge

Träd	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Acer x zoechense 'Annae'</i>	Dansk lönn
<i>Alnus x spaethii</i>	Berlinerl
<i>Pinus nigra</i>	Svarttall
<i>Betula pendula 'Dalecarlica'</i>	Ornäsbjörk
<i>Populus simonii 'Fastigiata'</i>	Häckpoppel
<i>Quercus petraea</i>	Bergek
<i>Sorbus latifolia cv</i>	Beroxel

Buskar & gräs	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Amelanchier laevis</i> fk Bäcklösa E	Kopparhäggmispel
<i>Cornus sanguinea</i>	Skogskornell
<i>Cornus stolonifera</i>	Gullkornell
<i>Ligustrum vulgare 'Atrovirens'</i>	Vintergrön liguster
<i>Lonicera involucrata</i> var. <i>ledebourii</i>	Kalifornisk skärmtry
<i>Syringa x chinensis</i>	Parksyren
<i>Ribes alpinum 'Elisabeth' E</i>	Måbär

Parksyren

Dansk lönn

Bergek

Bredbladig liguster

Snöbär

Kopparhäggmispel

DEL III - PLATSENS DELAR

SJÖSTADSTORGEN

Ica Maxi som lokal mötes- och handelsplats

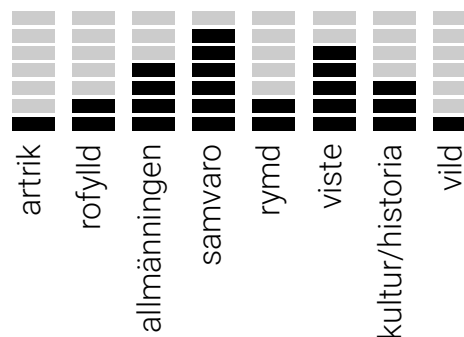
Områdets torgmiljöer sträcker sig från Stadsgatan i norr hela vägen ner till strandpromenaden och den utökade stranden. För att öka orientering och identitet ska området upplevas som en sammanhängande yta men med accenter i form av arrangemangsplatser, planteringar, vistelse- och uteserveringsytor o.s.v. Den inre torgytan, Vintertorget, har bäst lokalklimat. Här bildar sittgradängar av trä informella häng-ställen och ramar in en mindre öppen yta för arrangerade eller spontana evenemang. Längs med ICAs fasad finns en möblering- och vistelsezon kopplat till handels verksamheter.

Tillfälligt café och mötesplats

Sommartorget är en öppnare och större plats som genom generösa gradängar mot södersolen möter havet. Här finns plats för kommersiella ändamål, både kopplat till planerad bebyggelse och fristående på torgytan i form av restaurang och/eller kiosker. På sommartorget finns även en publik toalett och gott om cykelparkeringar.

Atmosfär

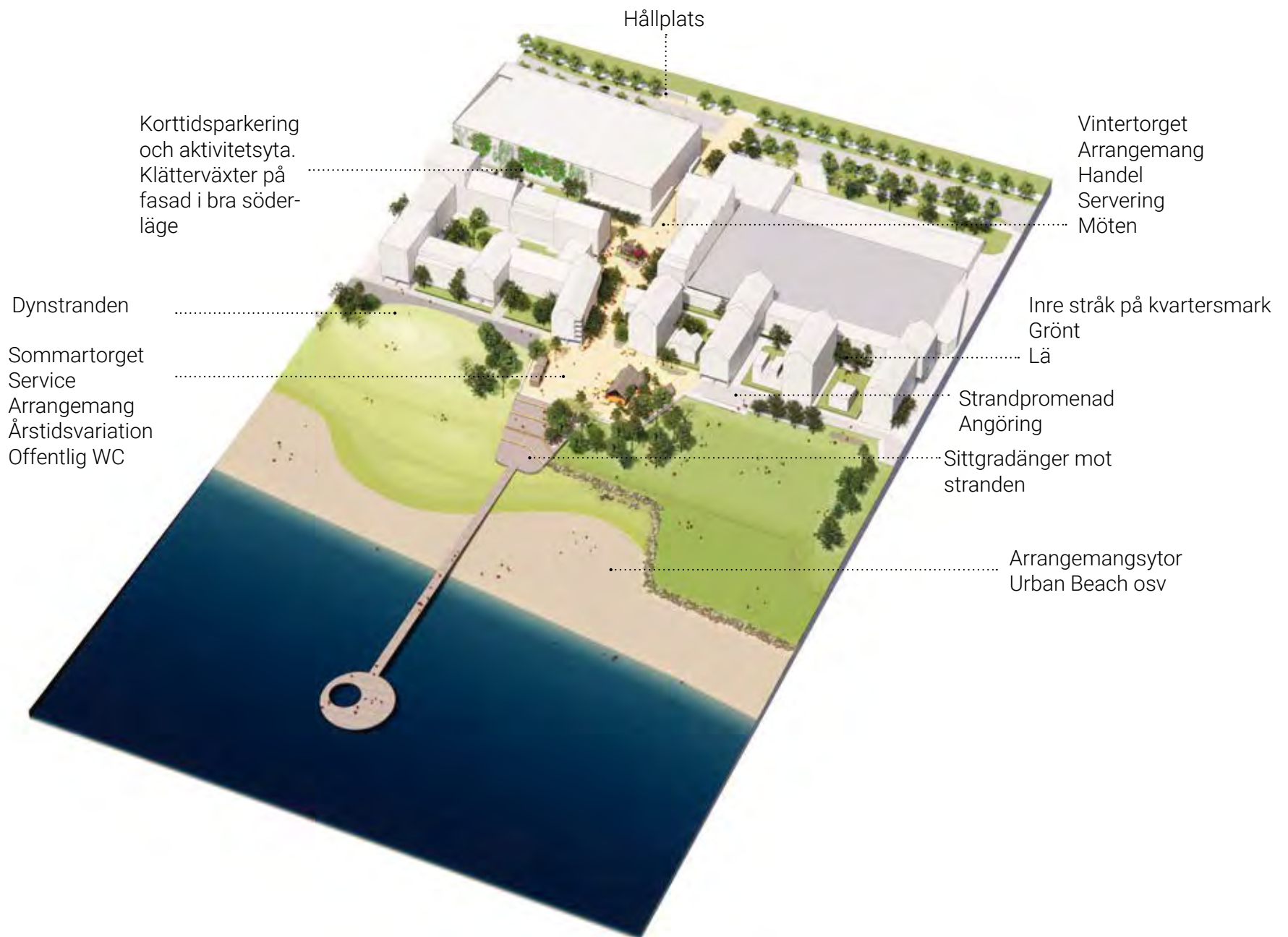
Ledord

- Orienterbart
- Servering
- Inre/ytte torg
- Tydligt egen karaktär
- Aktiviteter i lä
- Klimatgrönt

DEL III - PLATSENS DELAR

SJÖSTADSTORGEN

DEL III - PLATSENS DELAR

SJÖSTADSTORGEN

UTRUSTNING OCH MATERIAL

Torget's markbeläggning är det som håller samman ytorna. I basen ligger en betongplatta som kompletteras med inslag av flammad granitsten. Graniten har, till skillnad från betongen, en förmåga att reflektera ljus vilket kommer ge en varm och inbjudande känsla vid vandringen från Stadsgatan i norr mot havet (se referensbild).

Torget har ett antal sittflak i trä som till exempel kan vara utförda i värmebehandlad furu. Övrig utrustning går i linje med området i övrigt.

Beläggning som reflekterar

Linjeavvattning

Vistelseflak i trä

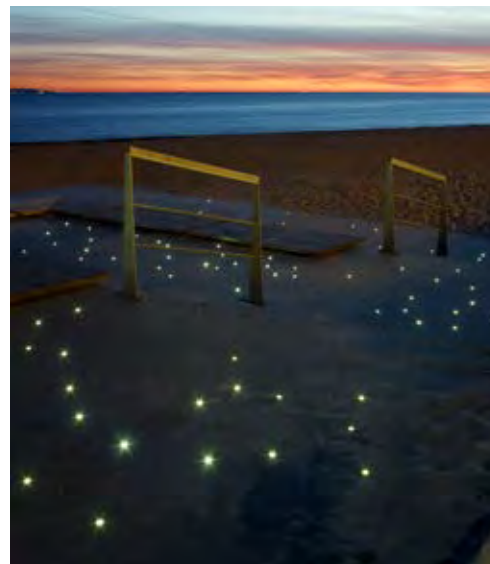
BELYSNING

Belysningen på Sjöstadstorgen består av en kombination av moderna kvalitetslyktor och strålkastare monterade på slanka rundkoniska stolpar. Strålkastarna accentuerar utvalda delar av gestaltningen och grönskan och tillför stämningsfullhet till platsen.

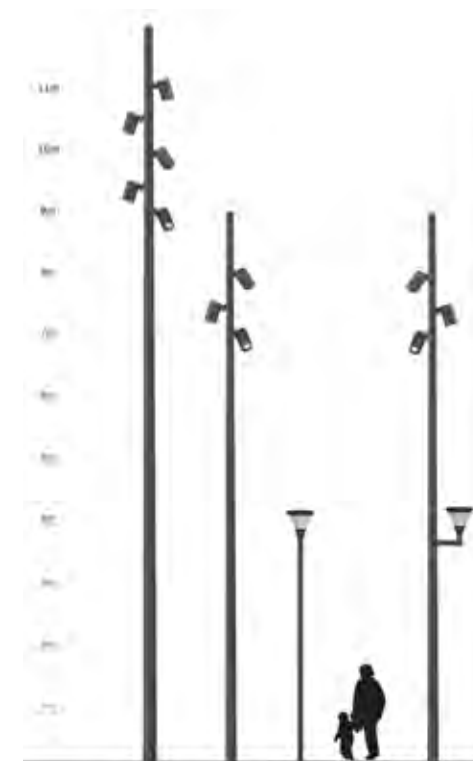
Kantzonerna är viktiga att utnyttja för att ge torget en ljus ram som både bidrar till att definiera torget i de mörka timmarna och ger bra möjligheter för att skapa attraktiva ytor för vistelse och olika aktiviteter. Det kan röra sig om väggmonterad belysning, pollare och torgens lyktor och strålkastare. Byggnadernas vertikaler kan med fördel

tänkas in i kompositionen av torgens kvälls- och nattbild där bakbelysta lameller eller interiör belysning kan användas för att göra torgrummen tydligare och trevligare att vistas på.

Mötet med Dynstranden och vattnet är viktigt att ta hänsyn till på ett medvetet sätt där torgens belysning inte ska blanda eller leda till ljusbarriärer som förhindrar fri utsikt. En nedtrappning av ljusnivåer ju närmare Dynstranden man kommer är ett sätt att se till att övergången till mörkret blir mjuk och fin.

Fri utsikt i mötet med dynstranden

DEL III - PLATSENS DELAR

SJÖSTADSTORGEN

VEGETATION

De inre torgmiljöerna har ett mer skyddat läge vilket innebär att det är möjligt att använda andra arter än på områdets mer utsatta ställen. Här är målet att använda träd och klätterväxter med starka uttryck i blomning, växtsätt eller höstfärger. Det understödjer torgets identitet och ger det en särställning inom området. Många av träden kommer att stå i hårdgjorda ytor. Därför är det viktigt att arter väljs som trivs i dessa lägen men också att växtbäddar utförs på ett sätt som ger goda förutsättningar för vegetationen. På P-husets fasader finns goda förutsättningar att arbeta med klätterväxter som bildar gröna väggar i stadsrummet. Klätterväxterna har inte bara estetiska kvaliteter utan är också värdefulla värdväxter för exempelvis insekter och bidrar på så sätt till områdets biologiska mångfald. Trädvalen har gjorts för att, som tidigare nämnts, få fram starka karaktärer men också för att skapa en lätt och behaglig skugga på delar av platsen.

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Ståndort 3 resp. 5
- Hårdgjort
- Luftsalt
- Delvis dragigt och skuggigt läge

Träd	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Acer ginnala</i>	Ginnallalönn
<i>Acer rubrum</i> 'Red Sunset'	Rödlönn
<i>Crataegus x persimilis</i> 'Splendens'	Sylhagtorn
<i>Elaeagnus angustifolia</i>	Smalbladig silverbuske
<i>Gymnocladus dioica</i>	Kentuckykaffe
<i>Koelreuteria paniculata</i>	Kinesträd
<i>Toona sinensis</i>	Kinesisk toon

Buskar & klätterväxter	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Amelanchier laevis</i> f.k. Bäcklösa E	Kopparhäggmispel
<i>Cotinus coggygria</i> 'Grace'	Perukbuske
<i>Cotinus coggygria</i> 'Golden Spirit'	Perukbuske
<i>Fallopia baldschuanica</i> 'Aubertii'	Bokharabinda
<i>Cornus mas</i>	Körsbärskornell
<i>Pyracantha</i> 'Anatolia'	Turkisk eldtorn
<i>Wisteria</i> spp.	Blåregn
<i>Vitis coignetiae</i>	Rostvin

Blåregn

Bokharabinda

Ginnallalönn

Rödlönn

Kentuckykaffe

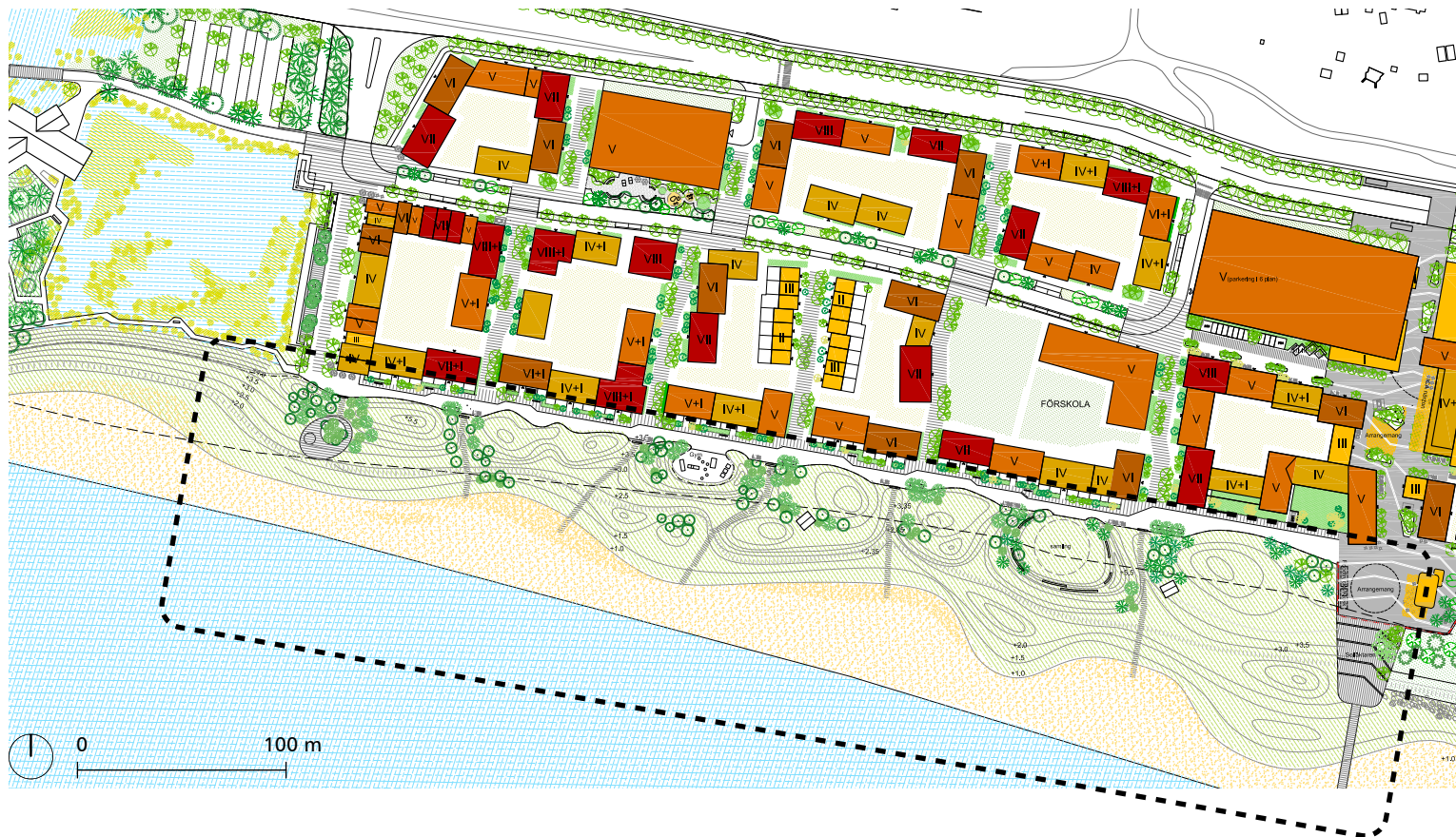

Kinesträd

DEL III - PLATSENS DELAR

DYNSTRANDEN

Väster om torgmiljöerna breder Dynstranden ut sig. Det är ett långt avsnitt som karaktäriseras av stora böljande sanddyner täckta av strandråg och enstaka buskar och träd. Dynerna skapar ett behagligare mikroklimat och här kan man som besökare hitta sin egen plats. Dynerna fungerar också som erosionsskydd och som skydd mot framtida höga havsnivåer. Landskapets former gör att dynerna oftast är något högre än strandpromenaden vilket skapar ett förbättrat lokalklimat och en karaktärsfull gräns mellan den aktiva strandpromenaden och den lugnare stranden. På några ställen skapas norrvända platser i skydd av dynornas vallar, lämpliga lägen för mindre lekplatser, utegym o.s.v.

Dynstranden har ett antal platser för vistelse, grillning och umgänge. Dessa Visten (se avsnittet om byggda strukturer) ger lä och regnskydd samtidigt som de fungerar som målpunkter som stärker områdets kustnära identitet. En enklare promenad- och joggingstig löper genom landskapet från öst till väst.

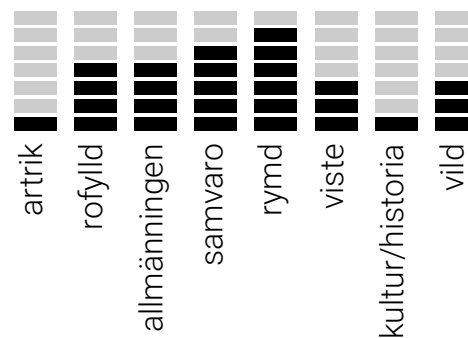

Samlingsplatser för lä

Bad och rekreation

Atmosfär

Ledord

- Naturinspirerad miljö
- Enskilda platser
- Mikroklimat
- Biologisk mångfald

DEL III - PLATSENS DELAR

DYNSTRANDEN

DEL III - PLATSENS DELAR

DYNSTRANDEN

UTRUSTNING OCH MATERIAL

Naturen är utgångspunkten på dynstranden och de tillägg som finns görs för att förbättra tillgängligheten samt för att skapa lä och väderskydd. Enkla träspänger leder från gränderna genom dynstranden ner till havet. På några ställen skapas samlingsplatser med grillmöjlighet och vindskydd - områdets Visten.

Samlingsplats

Träspång - den sydsånska stranden

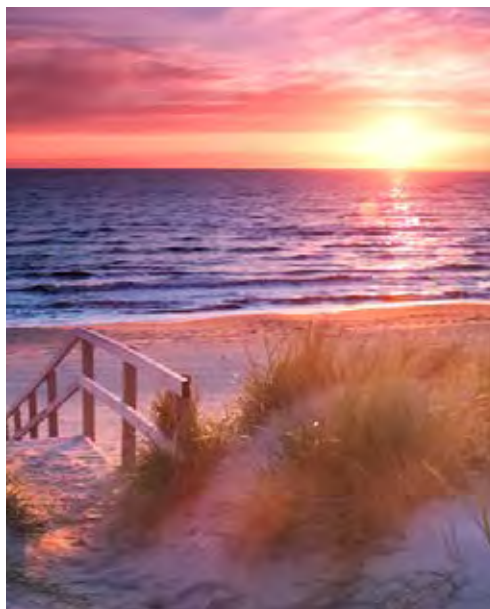

Robusta material och konstruktioner

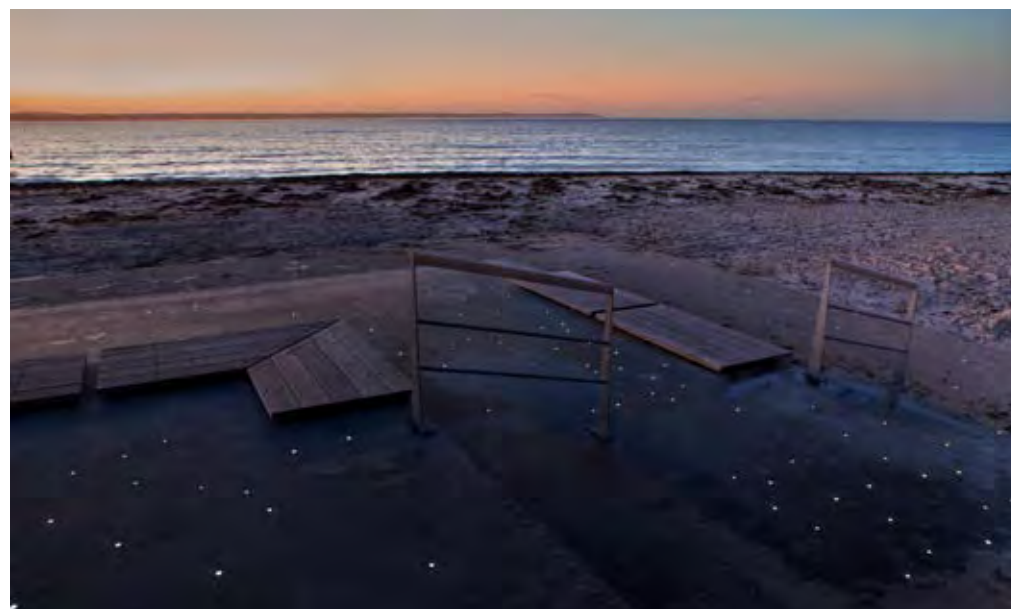

BELYSNING

Belysningen i Västra Sjöstaden ska planeras med utgångspunkt i de speciella utmaningar som finns med belysning vid vatten. Dessa utmaningar handlar framförallt om att motverka bländning och bevara utsikten över vattnet. På Dynstranden är det viktigt att det finns möjlighet att njuta av mörkret. Mörkret är en stor kvalitet i ett strandnära område som detta. Västra Sjöstadens ljus möter Dynstranden och vattnet på ett respektfullt och naturligt sätt utan stora kontraster. På själva Dynstranden planeras ingen artificiell belysning utan solnedgången och månens ljus ger mörkret dess stämning.

Solnedgång över dynstranden

Stämningsfull belysning

DEL III - PLATSENS DELAR

DYNSTRANDEN

VEGETATION

Dynstranden består av ett undulernade landskap av sand och magra massor. Det innebär, tillsammans med det utsatta läget, en utmanande växtplats som bara kan husera ett fåtal arter. Huvudsaklig karkatärsart är strandråg, som med olika varianter kan ge en skiftande karaktär över området. Bland dynorna finns också dungar av träd och buskar. Träden planteras små och får formas av vind och salt till att bli starka individer som understryker platsens förutsättningar. Som träd används företrädesvis oxel och tall och buskarna består främst av dvärgtall och silverbuske.

Träd	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Crataegus stipulacea</i>	Parkhagtorn
<i>Elaeagnus angustifolia</i>	Smalbladig silverbuske
<i>Pinus sylvestris</i> 'Watereri'	Miniatyrtall
<i>Pinus nigra</i>	Svarttall
<i>Sorbus x intermedia</i>	Oxel

Buskar & gräs	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Ammophilla arenaria</i>	Sandrör
<i>Halimodendron halodendron</i>	Saltbuske
<i>Leymus arenarius</i> 'Blue Dune'	Strandråg
<i>Myrica pensylvanica</i>	Vaxbuske/Amerikansk pors

Oxel

Sandrör

Svarttall

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Ståndort 2
- Sandmark
- Luft- och marksalt
- Öppet och blåsig läge

Strandråg

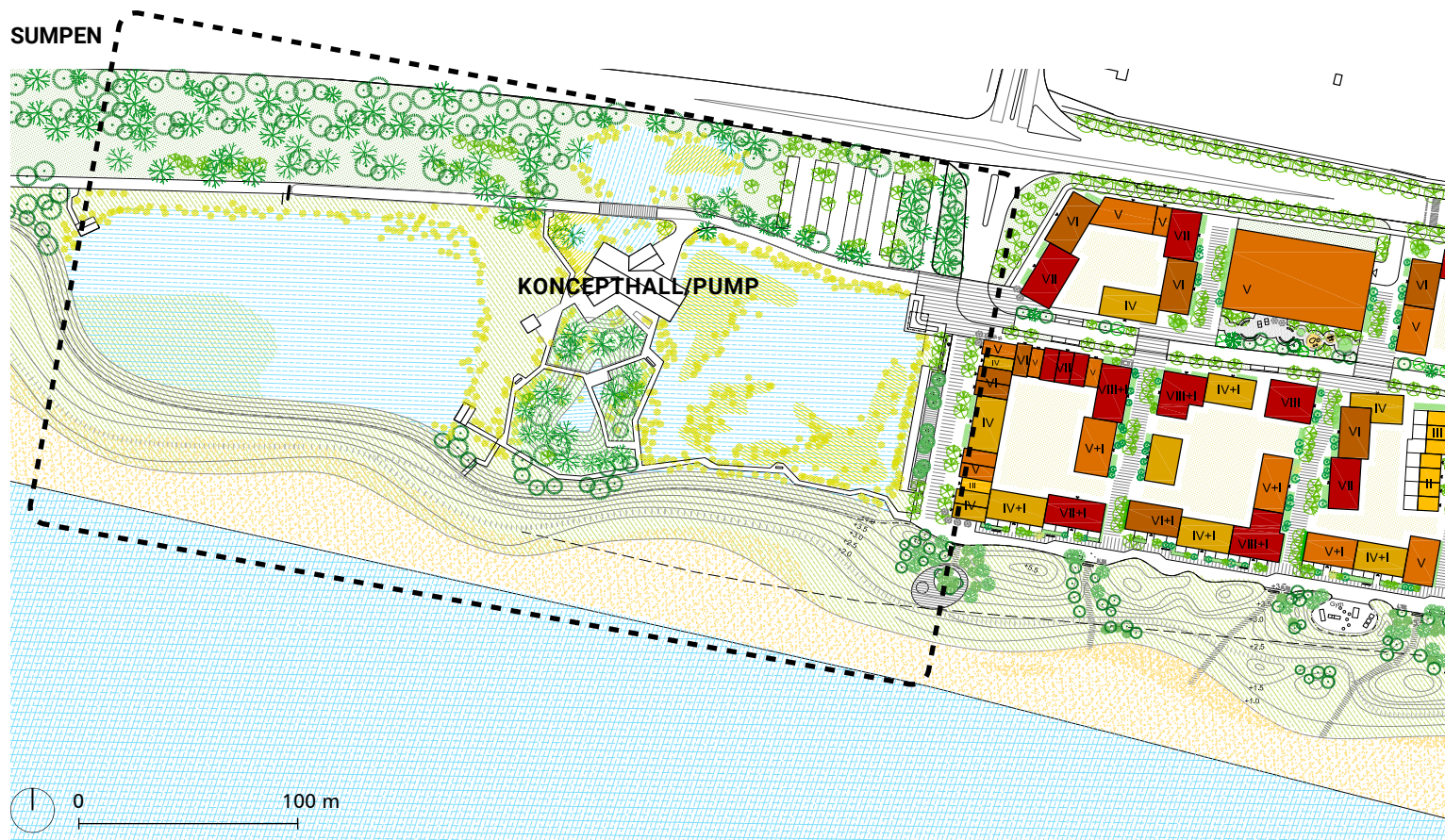
Smalbladig silverbuske

Miniatyrtall

DEL III - PLATSENS DELAR

Sumpen, alternativ 1

Sumpen utgörs av befintlig våtmark samt den nedlagda småbåtshamnen i väster. Målsättningen med området är att förstärka och utveckla platsens naturvärden och att aktivt arbeta för ett stadsnära våtmarkslandskap med både höga upplevelsevärden och höga ekologiska värden. Inom området planeras också en Koncepthall som blir en viktig offentlig målpunkt. Utöver nämnda funktioner behöver det finnas ett större magasin för skyfallsvatten samt en pumpstation inom området. I gestaltningsprogrammet redovisas två alternativ där vallen/översvämningsskyddet placeras antingen söder eller norr om den nedlagda småbåtshamnen.

SUMPEN ALTERNATIV 1

I föreslagen utformning integreras alla funktioner i ett landskap där naturen och de sydsånska strandängarna och kustnära våtmarkerna utgör basen i vilken Koncepthall och pumpstationen blir en naturlig del. Spänger och bryggor binder

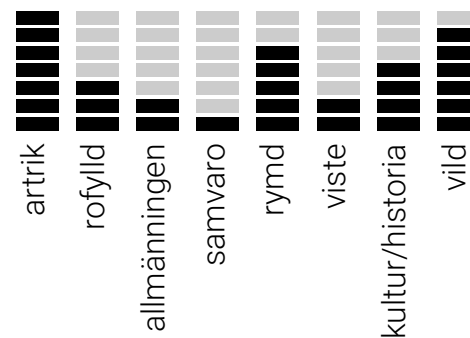

Pedagogiska värden

Bevara dagens naturvärden

Atmosfär

Ledord

- Naturen i centrum
- Värna befintliga värden
- Pedagogik
- Biologisk mångfald
- Besökare/angöring

DEL III - PLATSENS DELAR

Samman fågeltorn och bryggor med befintligt stigsystem och Koncepthallen/ pumpstationen blir ett naturligt nav på platsen och har direkt access ut i naturen.

SUMPEN ALTERNATIV 2

I alternativ 2 leds vallen/ översvämningsskyddet norr om den tidigare småbåtshamnen. Det innebär att den nya stranden avslutas vid befintlig pirarm och att hamnen, i likhet med idag, blir en del som står i kontakt med havet. En konsekvens av denna lösning

är att dagens yta mellan Sumpen och småbåtshamnen inte kan användas till annan verksamhet, exempelvis Koncepthall. De naturvärden som pekats ut i den västra delen av småbåtshamnen, mestadels rastande vadarfåglar, kan vara kvar jämfört med alternativ 1.

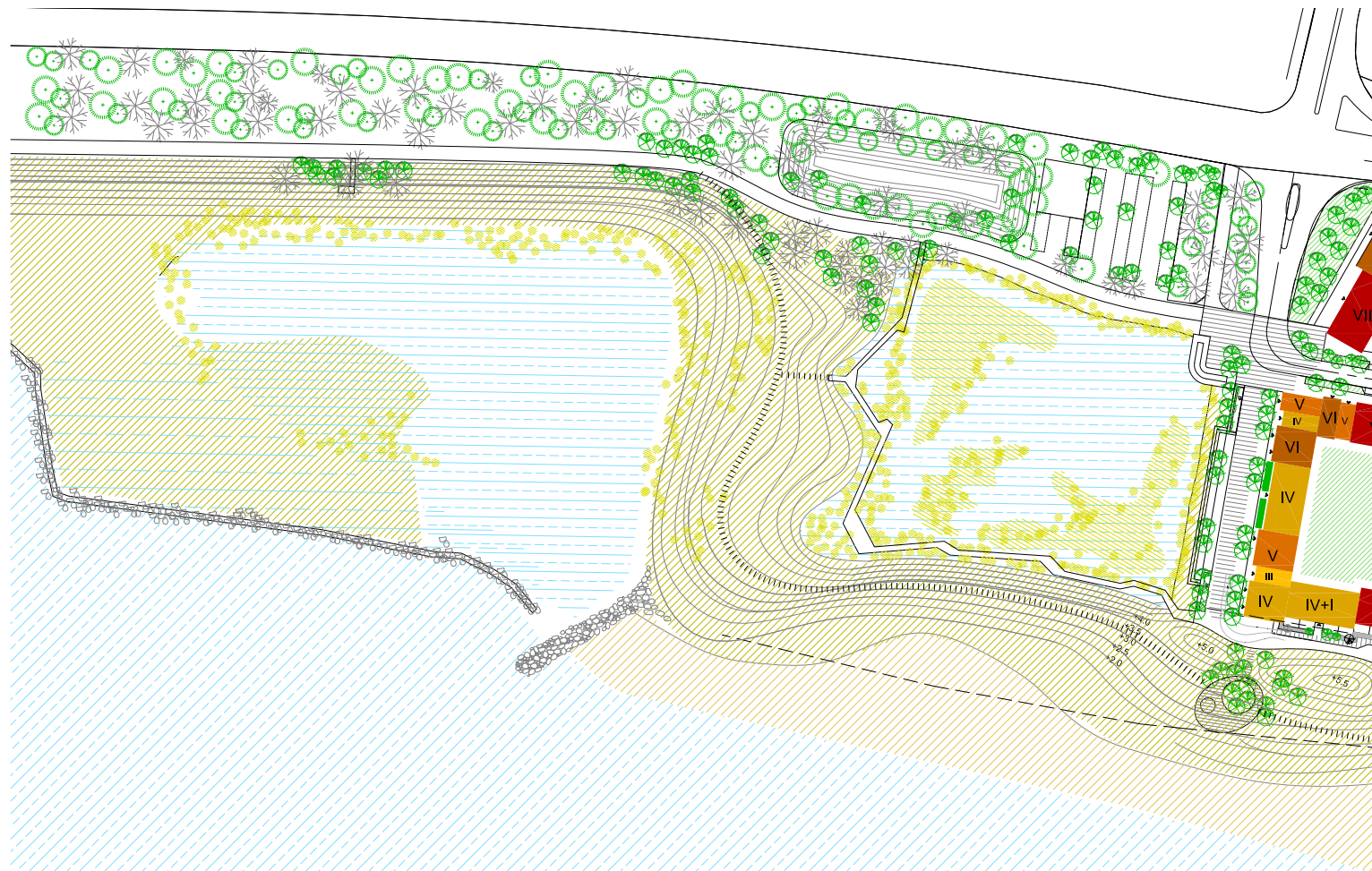
Pumpstationen placeras i detta alternativ norr om den östvästliga vägen i närheten av fördröjningsmagasinet.

Befintlig natur, vy mot väst

Befintlig natur, vy söder ut

Sumpen, alternativ 2

DEL III - PLATSENS DELAR

SUMPEN

UTRUSTNING OCH MATERIAL

Området består av spänger och bryggor i trä som sammanbinder befintliga stigar och vägar. För att uppleva naturen utan att störningen blir för stor kan gömslen vara nödvändiga och att spängerna leds på ett respektfullt avstånd. Bänkar och andra sittplatser integreras i spängernas och bryggornas utformning.

Brygga längs med vattnet

Trädäck för pauser

Usiktsplatser

BELYSNING

Belysningen i projektet ska planeras utifrån en holistisk princip där den rätta balansen mellan estetik, funktion och hållbarhet ska definieras i varje specifikt fall. I begreppet hållbarhet inkluderas sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter som alla är viktiga för att få ett attraktivt område med en hållbar utveckling för framtiden. Principen ska se till att alla de komplexa parametrarna som kännetecknar lyckade och professionella belysningslösningar och anläggningar är genomtänkta i alla sina aspekter.

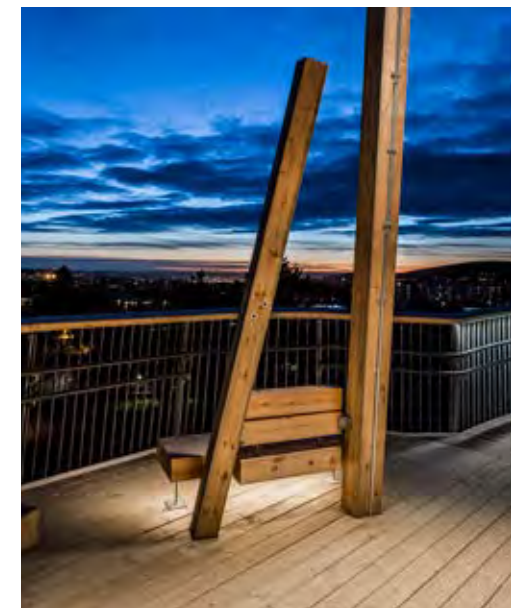
Sumpen har flera behov och förutsättningar. Det bör etableras en trygghetsskapande belysning längs

GC-väg i norr. Denna belysning ska vara dämpad och avbländad och se till att mötet med mörkret blir balanserat.

Det behövs som utgångspunkt ingen annan belysning i Sumpen än belysningen längs GC-vägen, men ett framtida utkikstorn kan eventuellt ha en tidsstyrd belysning som kan tändas med en knapp. Tornet kan på så sätt bli en målpunkt i området även när det är mörkt. Belysning som denna, ska förhålla sig till respekten för djurlivet i Sumpen. Här kan lösningar som använder smalspektralt ljus undersökas som en möjlighet, i samarbete med relevanta biologer.

Belysningsprinciper i enlighet med naturen

Målpunkt som temporärt ankare

DEL III - PLATSENS DELAR

SUMPEN

VEGETATION

Ett viktigt arbete med Sumpen är att, tillsammans med biologisk kompetens och stadens driftorganisation, skapa sig en gemensam målbild över områdets önskade kvaliteter och hur det ska skötas. Alla öppna våtmarker av det slag som finns här, går mot en igenväxning och det är därför viktigt både vid planering, anläggning och drift att det finns en plan för hur området på sikt ska utvecklas och hur den planen kan efterlevas.

Föreslagna växter är inhemska arter som tål aktuell ståndort. Huvudsakligen hålls området öppet men enstaka träd kan förekomma.

Träd	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Alnus glutinosa</i>	Klibbal
<i>Salix caprea</i>	Sälg
<i>Salix cinerea</i>	Gråvide

Buskar & gräs	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Caltha palustris</i>	Kabbleka
<i>Carex elata</i>	Bunkestarr
<i>Iris pseudacoru</i>	Svärdslilja

Sälg

Gråvide

Klibbal

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Ståndort 8
- Vattenrik mark
- Luftsalt
- Öppet och blåsigst läge
- Fukttålig vegetation

Kabbleka

Svärdslilja

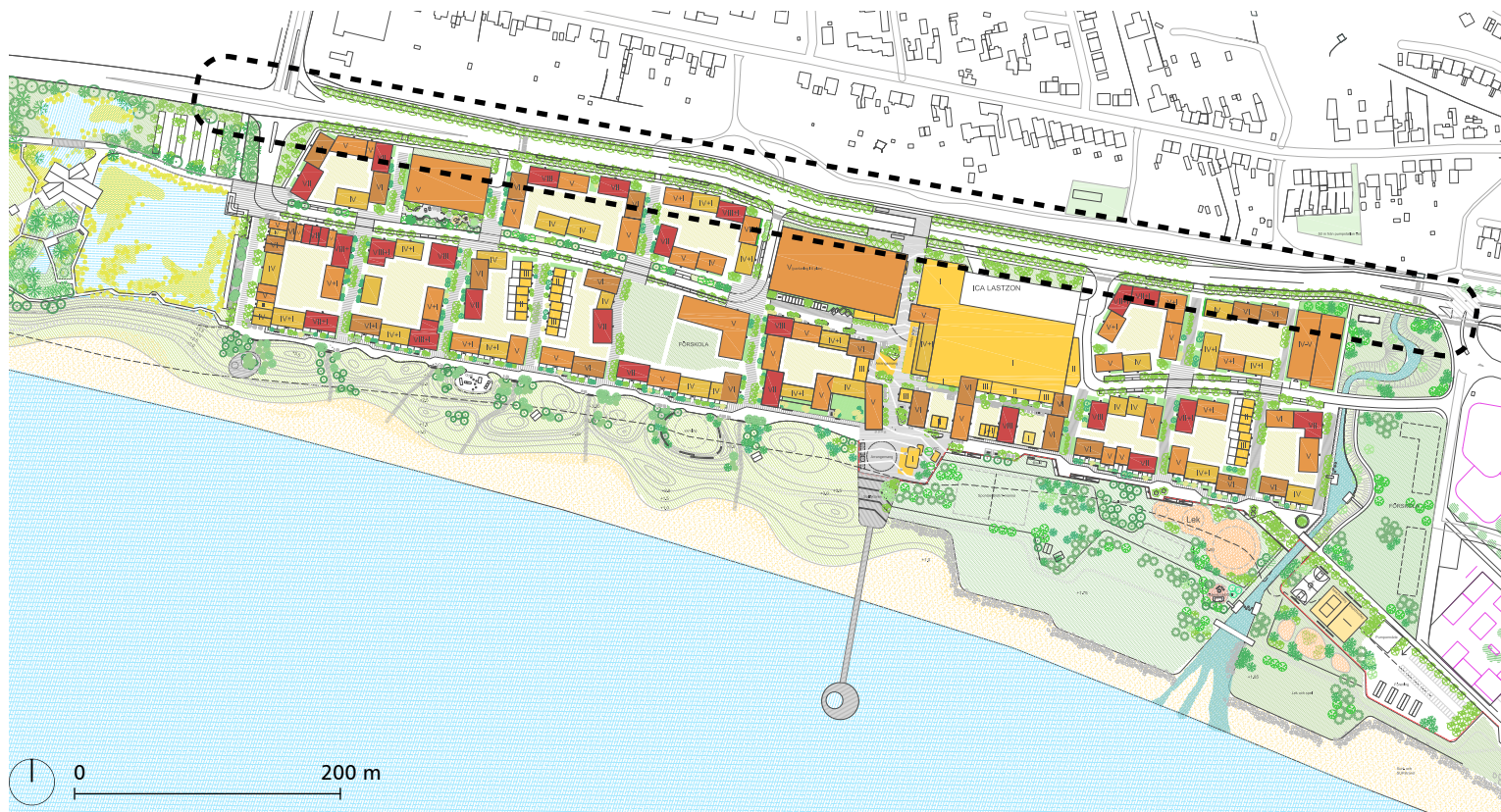

Bunkestarr

DEL III - PLATSENS DELAR

STADSGATAN

Stadsgatan blir Trelleborgs nya entré från väster. Dagens storskaliga trafikutformning görs om till en robust stadsgata med gång- och cykelbanor på båda sidor och trädader. För att ta ner den stora skalan men framförallt skapa en mer trafiksäker miljö förordas ett alternativ med tre trädader, d.v.s. även en rad träd i mitten som också blir en mittrefug vid exempelvis övergångsställen. I materialet finns även ett alternativ som endast innehåller två trädader men som i övrigt har samma funktioner. I materialet redovisas separata busskörfält närmast de yttre trädaderna/gångbanorna.

Gröna zoner för dagvattenhantering

Stadsliv och rörelse

Plats för olika trafikslag

Ledord

- robust entré till staden
- angöring
- skyfallshantering

DEL III - PLATSENS DELAR

STADSGATAN, HUVUDALTERNATIV

DEL III - PLATSENS DELAR

STADSGATAN

DEL III - PLATSENS DELAR

STADSGATAN

UTRUSTNING OCH MATERIAL

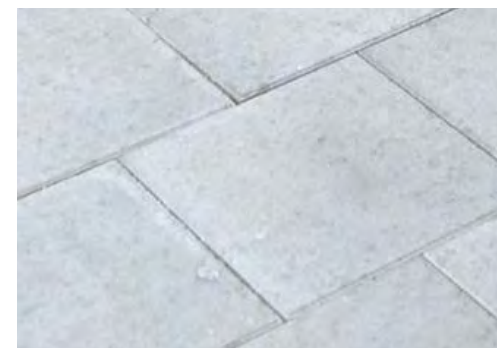
Stadsgatans materialval hänger ihop med stadens övriga utformning. Gatan består av körbanor i asfalt med kantstenar i granit. Gångytor utförs i ljus grå betongplattor och cykelbanor i asfalt. För att skapa en tydlig miljö kan angöringsfickor utföras i körbar grå betongsten. Närmast fasader och andra platser där måttet blir stort mellan gatan och närmaste fasad kan planteringsytor med marktäckare och träd bli aktuellt.

Plantering, betongplattor

Ramsten, granit

Betongsten

BELYSNING

Belysningen refererar till Trelleborg och styrker stadens identitet. Belysningen och utrustningen ska bidra till att göra ankomsten till Trelleborg tydlig och angenäm. En modern och tidlös belysning med ett klassiskt uttryck skapar bra ramar för en förnyelse av stadens gatubelysning.

En belysningsarmatur till körbana och en till GC-väg monteras på samma stolpe längs stadsgatan. De två systemen kan separeras vid behov som exempelvis i korsningar. Det ger en flexibilitet till den variation av förutsättningar som en viktig sträcka som detta har och även flexibilitet till de angränsande gatornas behov.

En modern och tidlös gatubelysning

DEL III - PLATSENS DELAR

STADSGATAN

VEGETATION

Stadsgatans vegetation ska vara tålig och formstark för att skapa den tydliga entré till staden som eftersträvas. Här är utmaningen inte bara kustklimatet utan även att träd och buskar måste tåla vägsalt och beskärning. För att skapa en lugn och stark karaktär bör samma art väljas på båda sidor om vägen och i mittrefugen. För att skapa en variation och en hållbarare lösning, om tex en art drabbas av framtida sjukdomar, kan det vara aktuellt att arbeta med sektioner av olika arter, d.v.s. en art en sträcka och sedan en nya art en annan sträcka. Trädens skala måste svara upp mot det stora landskapet och höjden på den nya bebyggelsen. Under träden planteras marktäckande buskar som förstärker gatans gröna uttryck.

Träd	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Acer x freemanii</i> 'Autumn Blaze'	Freemanlönn
<i>Acer platanoides</i> 'Eurostar'	Skogslönn
<i>Prunus avium</i> 'Plena'	Fylldblommigt fågelbär
<i>Tilia cordata</i> 'Greenspire'	Skogslind
<i>Tilia platyphyllos</i> 'Örebro'	Bohuslind
<i>Quercus cerris</i>	Turkisk ek
<i>Ulmus</i> 'Rebona'	Amerikansk alm
<i>Zelkova serrata</i> 'Green Vase'	Japansk Zelkova

Buskar & klätterväxter	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Lonicera caerulea</i> var <i>kamtschatica</i> 'Anja' E	Blåbärstry
<i>Lonicera x xylosteum</i> 'Compacta'	Skogstry
<i>Pyracantha</i> 'Anatolia'	Eldtorn
<i>Cotinus coggygria</i> 'Grace'	Perukbuske
<i>Spiraea betulifolia</i> 'Tor' E	Björkspirea

Turkisk ek

Blåbärstry

Fylldblommigt fågelbär

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Ståndort 5
- Hårdgjort
- Vägsalt
- Öppet och delvis skuggigt läge

Bohuslind

Japansk Zelkova

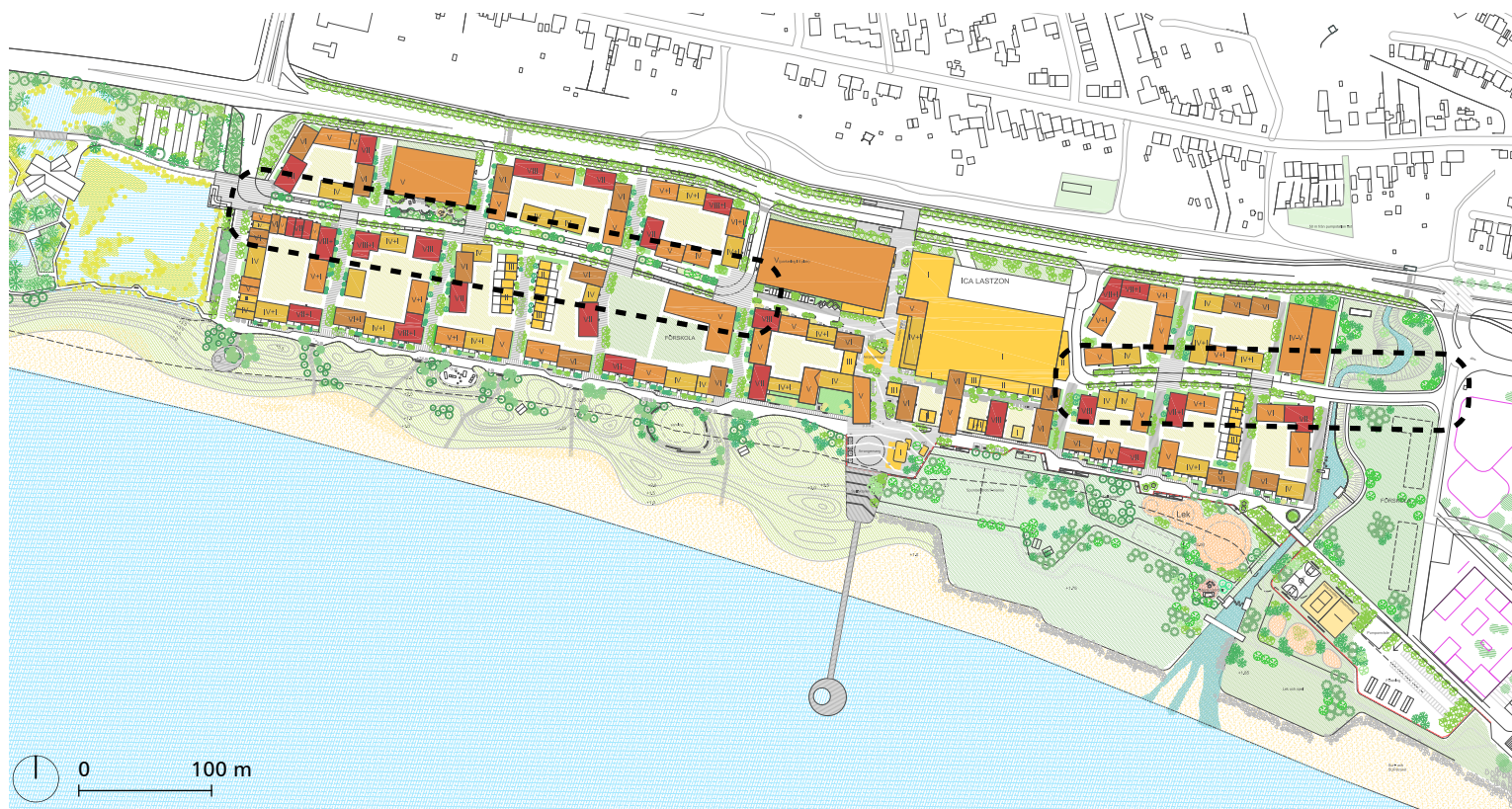

Freemanlönn

DEL III - PLATSENS DELAR

LOKALGATAN

Lokalgatan är områdets livsnerv i öst-västlig riktning och är uppdelad i två delar, en del öster om torget och en del väster om torget. Utformningen på de båda lokalgatorna följer dock samma princip. För att åstadkomma så goda vistelsevärden som möjligt är körbanan förskjuten mot söder vilket gör att den solbelysta norra trottoaren blir så bred som möjligt. Detta medför också att planteringarna på den norra sidan kan göras avsevärt bredare med möjlighet till annan typ av vegetation och omhändertagande av dagvatten. Den södra delen av gatan har en mer traditionell rad med träd och angöringsfickor. Genom att skapa de bredare planteringsytorna är det möjligt att få friare och mer blandade planteringar som skapar en gata med stark egen karaktär och som bidrar till den biologiska mångfalden. På några ställen, där måttet är som bredast, kan det uppstå mindre platser/fickparker för vistelse. Det är viktigt att gatan utformas i samspel med intelligande bebyggelse för att ge en så trygg och levande miljö som möjligt. Längs lokalgatans båda sidor finns angöringsfickor.

Varierande vegetation

Aktiva bottenvåningar

Lokal dagvattenhantering

Ledord

- Gata med mycket grönska
- Mindre platser
- Dagvattenhantering
- Upphöjda korsningar

DEL III - PLATSENS DELAR

LOKALGATAN

DEL III - PLATSENS DELAR

LOKALGATAN

UTRUSTNING OCH MATERIAL

Lokalgatan har en enkel materialbehandling med körbana i asfalt, kantstenar i granit och gångbanor i ljus grå betongplattor/sten. För att dämpa hastigheten och visa på grändernas prioritering är dessa korsningar upphöjda och har en körbar ljus grå betongsten. Där måtten tillåter skapas platser att vistas på med hjälp av murar, natursten, soffor och bänkar. Framför det västra P-huset finns plats för en mindre fickpark med ett mer lekfullt formspråk som innehåller sittplatser, pingisbord och lekfulla inslag.

Spridda mötesplatser för vistelse

Gångbanor i betongsten/plattor

Pocketpark framför parkeringshus

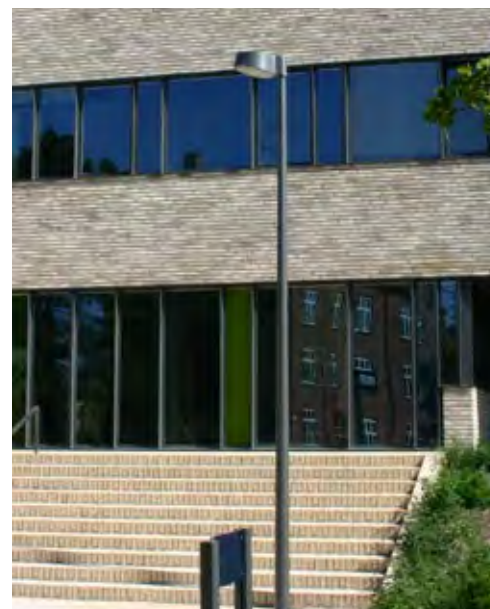
BELYSNING

Belysningen refererar till Västra Sjöstadens identitet. Lokalgatan ligger högst upp i områdets gatuhierarki som visar sig i skalan på funktionsbelysningen, stolphöjden.

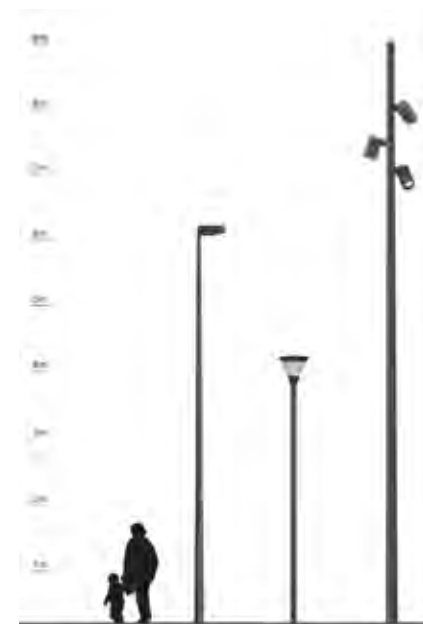
Trafiksäkerhet är viktig på lokalgatan där den största delen av områdets biltrafik går. Samtidigt har lokalgatan en varierande grön zon som också är vistelsesorienterad, vilket avspeglar sig i belysningen. Den gröna zonen belyses av en kombination av lyktor och strålkastare som ger en rums- och karaktärsskapande belysning där små platsbildningar kan markeras och ge stråket en variation som avspeglar livet och förutsättningarna. Stämningsljus vid ett aktivt hörn eller en pollare vid en bänk är ett enkelt sätt att underlätta för möten.

Rums och karaktärsskapande belysning

Funktionsbelysning

DEL III - PLATSENS DELAR

LOKALGATAN

VEGETATION

Lokalgatans vegetation kan delas upp i två karaktärer. Den södra sidan av gatan är lugnare med träd av samma art planterade på rad. Den norra sidan, som är utrustad med bredare växtbäddar, har en friare och mycket mer blandad vegetation med olika arter, storlekar och karaktärer. Här finns plats för både träd som kan få bli stora, mindre träd, solitärbuskar och marktäckande växter. Målsättningen ska vara att med blomning, höstfärg, bär och grenverk skapa intressanta upplevelsevärden under en så stor del av året som möjligt. Målsättningen är också att skapa planteringar med hög biodiversitet.

Träd		Buskar & perenner	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Acer saccharinum</i> 'Pyramidale'	Pelarförmig silverlön	<i>Allium</i> 'Ambassador'	Allium
<i>Alnus x spaethii</i>	Berlineral	<i>Calamagrostis brachytricha</i>	Diamantör
<i>Gleditsia triacanthos</i> cv	Gulbladigt korstörne	<i>Lonicera caerulea</i> var <i>kamtschatica</i> 'Anja' E	Blåbärstry
<i>Metasequia glyptostroboides</i>	Kinesisk sekvoja	<i>Miscanthus sinensis</i> 'Sioux'	Glansmiskantus
<i>Prunus x serrulata</i> 'Sunset Boulevard'	Prydnadskörsbär	<i>Physocarpus opulifolius</i> cvs	Smällspirea
<i>Prunus ceracifera</i> 'Nigra'	Blodplommon	<i>Diervilla lonicera</i>	Getris
<i>Fraxinus pennsylvanica</i> 'Zundert'	Rödask	<i>Cornus</i> 'Firedance'	Kornell
<i>Liquidambar styraciflua</i> 'Worplesdon'	Ambraträd		

Gulbladigt korstörne

Pelarförmig silverlön

Kinesisk sekvoja

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Ståndort 5
- Mestadels hårdgjort
- Vägsalt
- Trångt
- Dragigt och delvis skuggigt läge

Smällspirea

Diamantrör

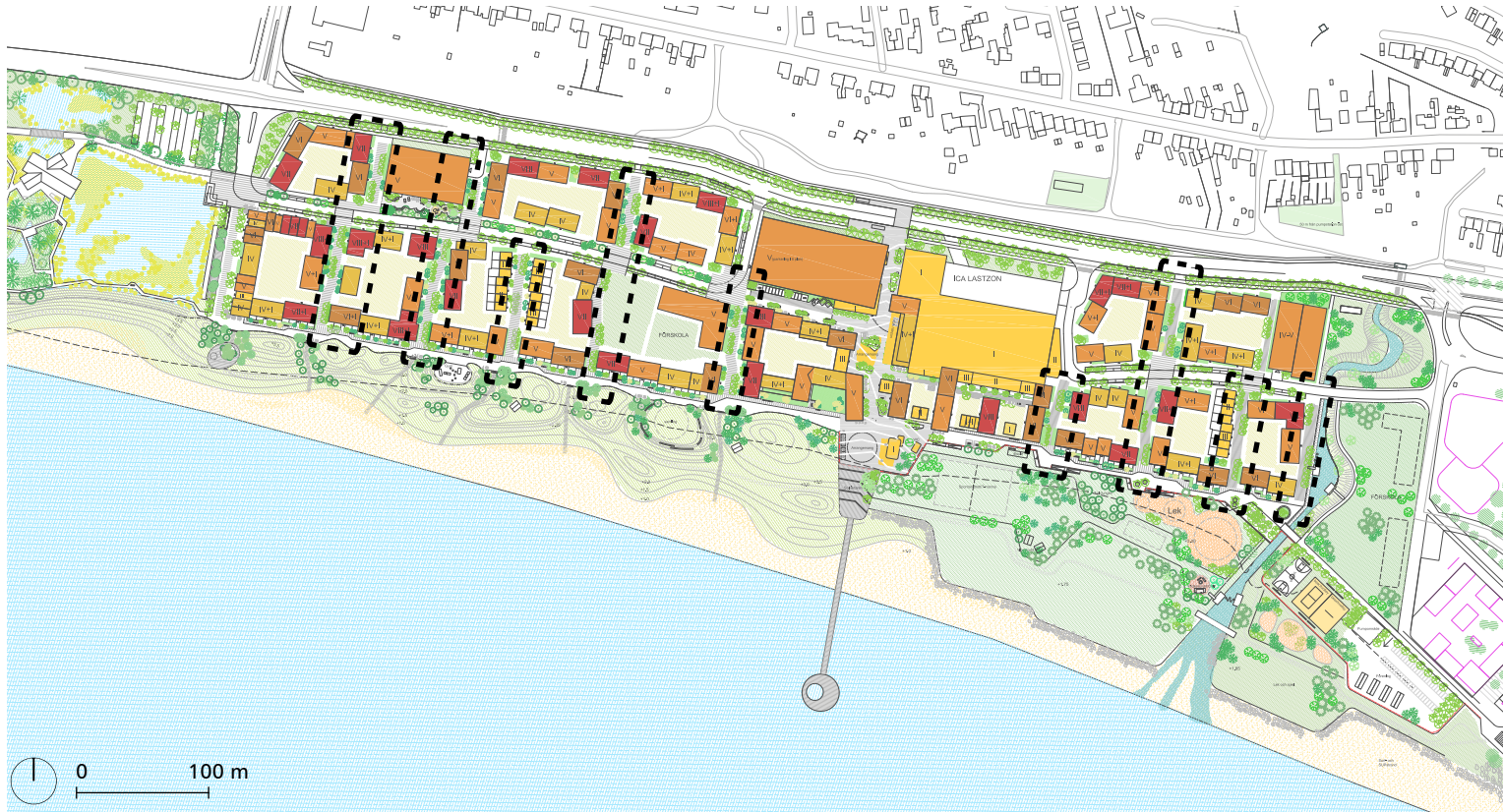

Allium

DEL III - PLATSENS DELAR

GRÄNDER

Gränderna löper i nordsydlig ritkning och förbinder Stadsgatan i norr med stranden. Med inspiration i den befintliga staden och för att skapa ett bättre lokalklimat är de på många håll förskjutna vilket ger intressanta stråk med visuella glimtar av strand, hav och himmel. Gränderna är till viss del trånga vilket ger en småskalig karaktär. Samtidigt är bebyggelsen på flera håll hög vilket ger skugga och förstärker den smala sektionen. Det är därför viktigt att det finns planteringar på allmän plats som på sikt får fullvuxna träd som kan mäta sig med den stora skalan och samtidigt ge ett bättre klimat.

Förutom träd är det flera funktioner som ska rymmas inom gränderna, så som t.ex. möteszoner, yta för brand, eventuell sophantering och angöring. I gränderna är det särskilt viktigt att gestaltningen på allmän plats och kvartersmark samspelar för att på så sätt skapa en grön miljö som ger en rik och tilltalande helhet. Det finns i de flesta gränder plats för förgårdsmark, entrézoner, cyklar, planteringar och uteplatser där ett övergripande mål är att ge gränderna stora gröna värden.

Markbetong på kommunikationsyta

Inslag av grönska

Varierad miljö

Ledord

- Miljö på de gåendes/lekandes villkor
- Träd på allmän plats
- Vegetation för bättre lokalklimat
- Grönska som kan överbrygga den stora skalan
- Visuell koppling mot havet

DEL III - PLATSENS DELAR

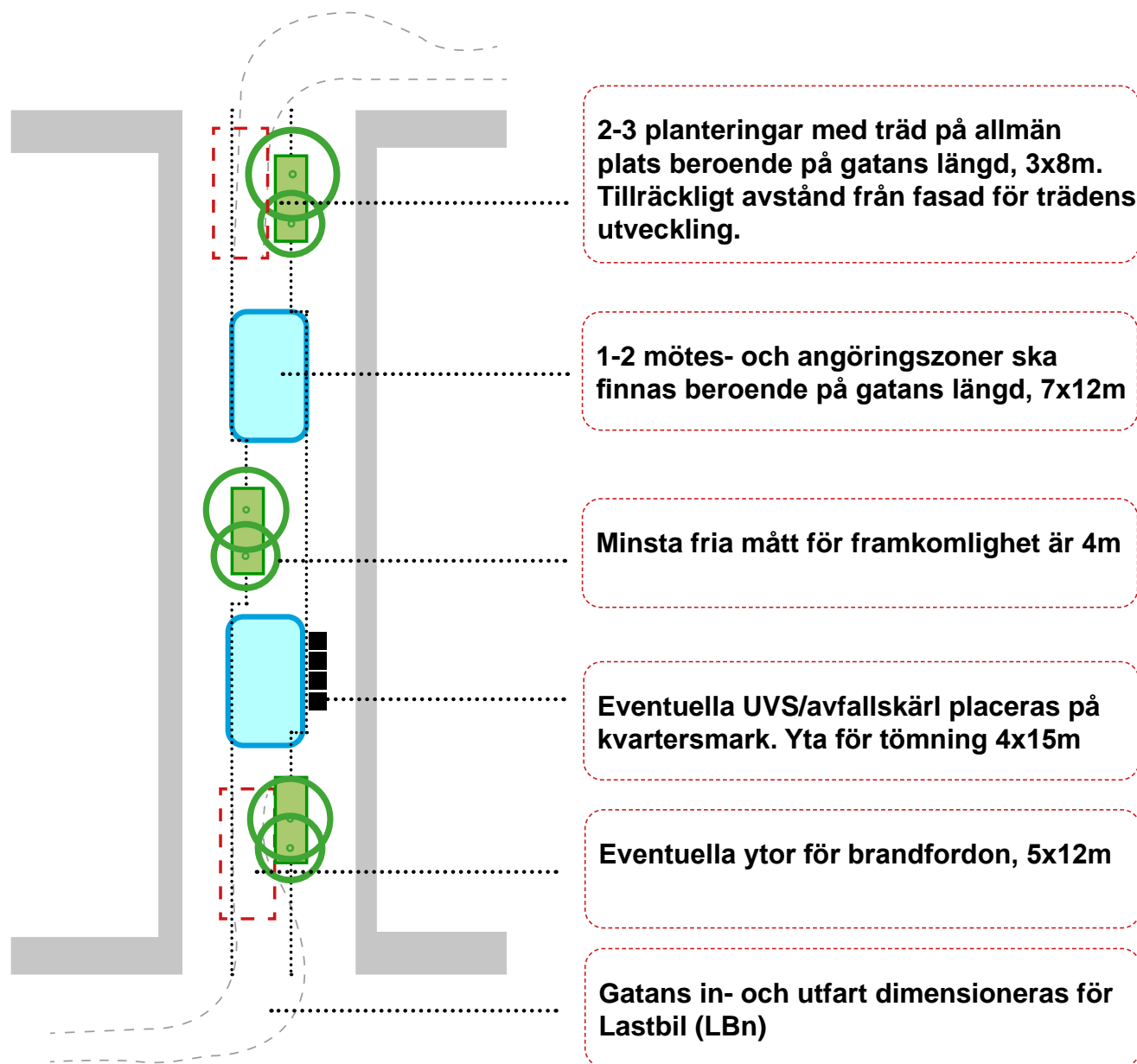
GRÄNDER

Grändernas bredd och längd samt hur kvartersmarken ansluter till allmän plats varierar inom området vilket gör att varje gränd måste detaljutformas efter sina förutsättningar. För att underlätta det arbetet har det tagits fram ett antal vägledande principer för grändernas funktion, utformning och karaktär.

På allmän plats ska det finnas två till tre större planteringsöar för att åstadkomma bra förutsättningar för större träd. Avståndet mellan träd och fasad får inte understiga 4 m för att ge plats åt trädens krona. Fritt mått för framkomlighet ska inte understiga 4 m. Utöver det ska mötesplatser/angöringszoner skapas på två ställen i de långa gränderna och en i de korta. Grändernas in och utfarter måste klara svängradier för Lastbil LBn. Utöver detta kan det tillkomma ytor på både allmän plats och kvartersmark för eventuell uppställning för brandfordon och avfallstömning.

Plats för vardagsliv

GRÄNDER

För att skapa en inbjudande, lugn och intim vardagsmiljö i gränderna är det viktigt att bryta ner skalan och att ge plats för olika typer av grönska, både på allmän plats och på kvartersmark. De kommunala planteringarna, med de större träden och en frodig undervegetation, kompletteras på kvartersmark med mindre träd/större buskar, häckar, klätterväxter och marktäckare.

Tillsammans ger det ett upplevelserik och varierad miljö med höga boendekvaliteter och hemmakänsla.

Lokalt omhändertagande av dagvatten

Exempel på gränd söder om lokalgatan

Exempel på gränd norr om lokalgata

DEL III - PLATSENS DELAR

GRÄNDER

DEL III - PLATSENS DELAR

GRÄNDER

UTRUSTNING OCH MATERIAL

Markmaterialet i gränderna består av ljus grå betongsten eller mindre plattor. Viktigt är att de tål förväntad trafik och att läggningssmönstret klarar vridande rörelser, exempelvis fiskbensmönster.

Som avgränsning mot kvartersmark läggs tre rader smågatsten. Ramsten av granit med visning 12 cm läggs runt planteringsöarna på allmän plats.

Betongmarksten i fiskbensmönster ger en tålig yta som klarar områdets trafik

3 rader av smågatsten utgör gränsen mellan allmän plats och kvartersmark

Cykelställ

BELYSNING

Människan ska sättas i centrum vilket ställer krav på bland annat hög visuell komfort. Detta innebär att det ska tas hänsyn till en rad faktorer. Ljuset ska ha bra egenskaper att återge färger, det ska generellt väljas en varmvit färgtemperatur och det ska finnas kontroll över distributionen av ljus så att all bländning undviks och spilljus begränsas.

Människan ska ha de bästa förutsättningar för att uppleva och läsa sin omgivning, känna trygghet och vilja vistas i Västra Sjöstaden. Utrustningen och ljuset ska anpassas till de olika rummens förutsättningar i skala, formspråk, karaktär och funktion.

För gränderna innebär detta mindre skala på belysningen i form av bland annat lägre stolphöjd, väl markerade entréer och cykelparkeringar i kombination med stämningsbelysning fokuserad till grönska. Tillsammans ger detta en intim karaktär till gränderna.

Belysning som framhäver grönska

DEL III - PLATSENS DELAR

GRÄNDER

VEGETATION

Vegetationen i gränderna behöver anpassas så att de klarar platsens ståndort som kan vara både vindutsatt och på sina håll relativt skuggig. Dessutom bör trädval göras med hänsyn till den plats som finns till förfogande, det är ofta förhållandevis nära till fasader, vilket gör att smalkroniga träd är aktuella. Trots den begränsade ytan är det möjligt att med en varierad art- och karaktärssammansättning skapa en rik miljö där det gröna inslaget är betydande. Artval har gjorts för att få rika upplevelsevärden under så stor del av året som möjligt, exempelvis blomning och höstfärger. Förutom träd och buskar är det viktigt att skapa ett täckande markskikt i planteringarna, detta kan göras genom att använda exempelvis marktäckare eller prydnadsgräs.

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Ståndort 5
- Mestadels hårdgjort
- Trångt
- Dragigt och delvis skuggigt läge

Träd		Buskar & gräs	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Amelanchier laevis E</i>	Kopparhäggmispel	<i>Cornus kousa cvs</i>	Koreansk blomsterkornell
<i>Amelanchier 'Robin hill'</i>	Storblommig häggmispel	<i>Malus sargentii E</i>	Bukettapel
<i>Fraxinus angustifolia 'Raywood'</i>	Smalbladig ask	<i>Fargersia murielae cvs</i>	Bergsbambu
<i>Koelruteria paniculata</i>	Kinesträd	<i>Euonymus alatus 'Compactus'</i>	Vingad benved
<i>Liquidambar styraciflua 'Stared'</i>	Ambraträd	<i>Eunymus planipes</i>	Körbärsbenved
<i>Magnolia denudata cv</i>	Yulanmagnolia	<i>Hedera helix</i>	Murgröna
<i>Malus baccata 'Columnaris'</i>	Pelarbärapel	<i>Carex pendula</i>	Hängstarr
<i>Malus tschonoskii</i>	Cinnoberapel	<i>Physocarpus opulifolius cvs</i>	Smällspirea

Kinesträd

Yulanmagnolia

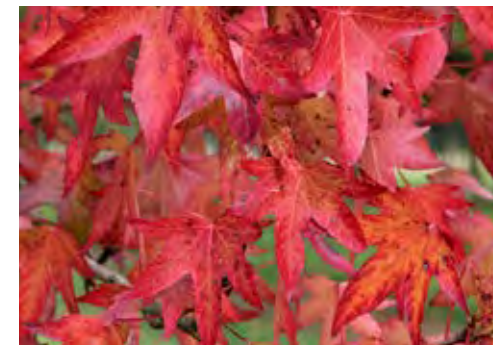
Storblommig häggmispel

Bergsbambu

Murgröna

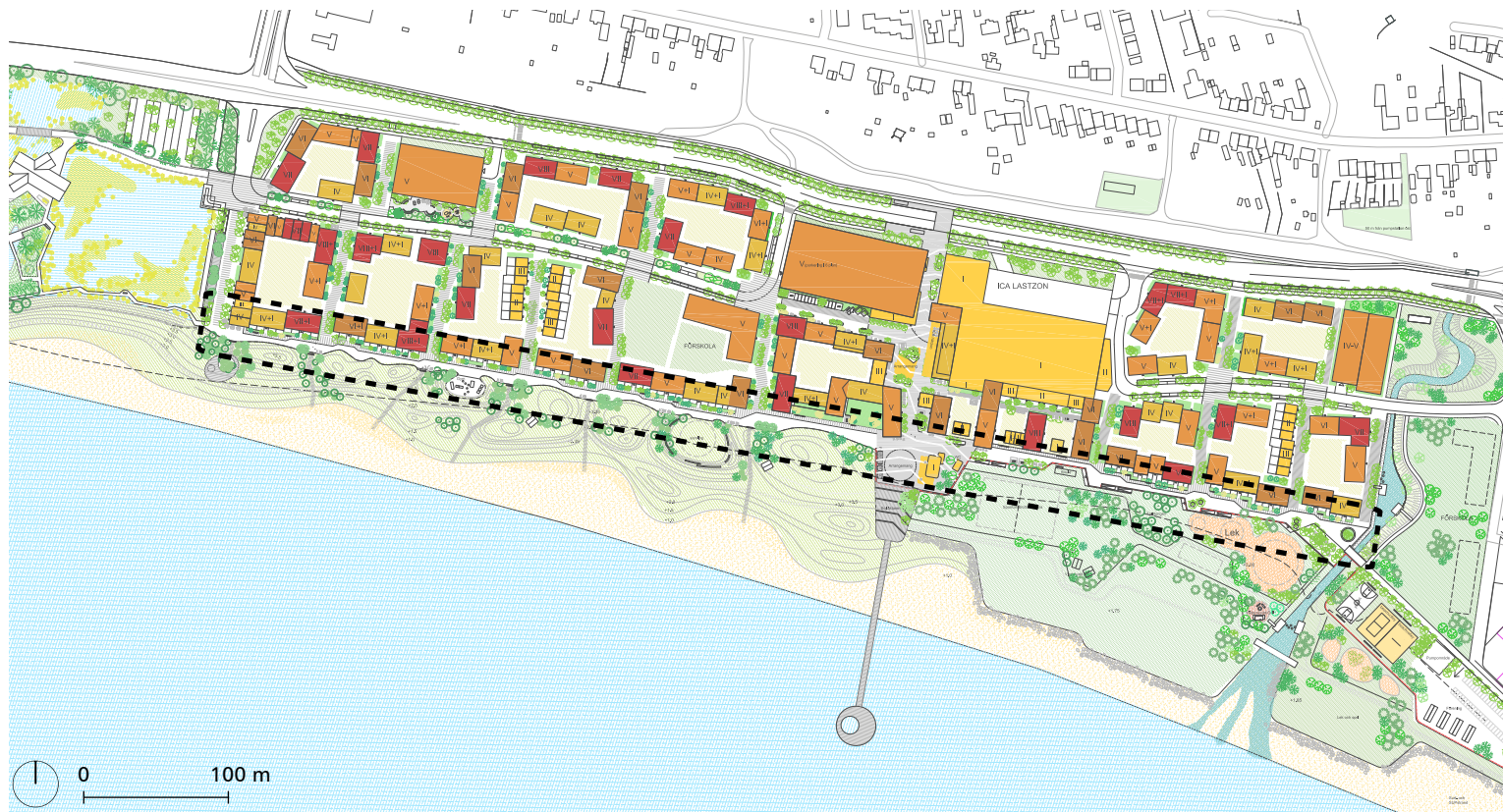

Ambraträd

DEL III - PLATSENS DELAR

STRANDPROMENADEN

Strandpromenaden är kanske områdets viktigaste offentliga rum och det stråk som binder samman hela området från öst till väst och bildar mötet mellan bebyggelse och strand. Sträckan är lång, nästan 1 km och det är därför viktigt att så långt det är möjligt dela upp den i delsträckor för att åstadkomma en större variation. Promenaden är uppdelad i två stråk, ett gångstråk närmast bebyggelsen med en bredd på minst 2,5 m. Gångstråket beläggs med ljusa grå betongplattor med genomgående fogar tvärs emot gångriktningen. Närmast stranden går ett slätare stråk i asfalt för cyklister, inlines, rullskidåkare m.m. Stråket har en varierande bredd med ett minsta mått på 3,5 m. Hela strandpromenaden är tillgänglig för behörig trafik med möjlighet till angoring för boende och lokaler. Mellan strandpromenaden och bebyggelsens uteplatser finns en zon med grönska som säkrar gränsen mellan offentligt och privat.

Plats för vistelse

Ledord

- Kopplar samman viktiga målpunkter
- Generöst
- Vistelse och kommunikation
- Tydlig gräns offentligt/privat
- Karaktärsfull belysning

DEL III - PLATSENS DELAR

STRANDPROMENADEN

Offentligt/privat

Vattennära promenadstråk

Plats för vistelse

Uteplats i samma nivå som strandpromenad, bred plantering

Upphöjd uteplats med smalare plantering

Upphöjd uteplats utan plantering

DEL III - PLATSENS DELAR

STANDPROMENADEN

UTRUSTNING OCH MATERIAL

Markmaterial i ljus grå betongplattor och 3 rader smågatsten mellan plattor och asfalt samt mellan plattor och vegetationsytor. Bänkar består av rejäla och stora möbler som tål läget och kan hantera den stora skalan.

Bänk längs strandpromenad, Vestre Porto

Betongplattor med genomgående fogar

Cykelställ, Nifo Bågen

BELYSNING

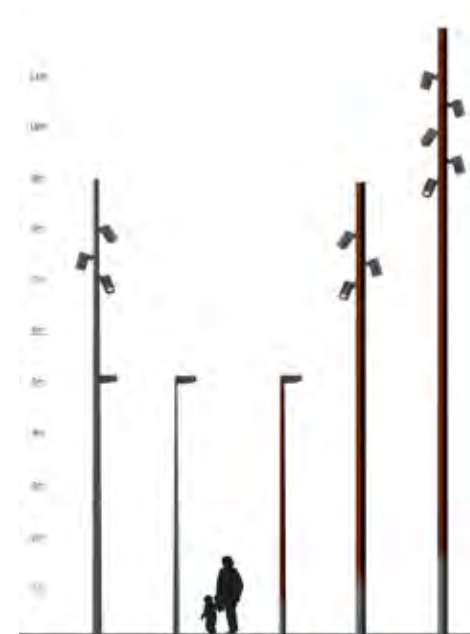
Belysningen längs strandpromenaden förhåller sig till byggnaderna, stråket för människor och de öppna vidderna på Dynstranden och havet. För att se till att den visuella komforten är hög och utsikten över Dynstranden och vattnet bevaras används den för området avskärmade funktionsarmaturen för att ge promenaden ett grundljus. Här är stolpen högre än i Gränden för att skapa balans mot det stora öppna naturrummet, men lägre än på Lokalgatan för att bevara kontakten till människan. Som komplement till grundljuset får utvalda sittplatser en låg belysning, antingen med hjälp av pollare eller dold integrerad belysning vilket gör att människor får större lust att slå sig ner längs strandpromenaden. De mindre platsbildningarna längs promenaden

aktiveras genom bland annat strålkastare som iscensätter omgivande grönska och ger delar av beläggningen en fin belysning. Eftersom promenadens omgivningar är en viktig del av sträckans och områdets identitet och dessutom en stor kvalitet, sprids strålkastarstolpar ut längs promenadens båda sidor för att i de mörka timmarna kunna utvidga stråkets rum genom att framhäva utvalda delar. På den södra sidan får stolparna en naturlig placering i anslutning till träd eller andra större objekt och blir då också mer diskreta i dagsljus.

Det rekommenderas att samordna med eventuell belysning på privata uteplatser för att se till att den inte består av en armatur med helt opal skärm utan en som ger ett avbländat och nedåtriktat ljus.

Grund- och komplementbelysning

DEL III - PLATSENS DELAR

STRANDPROMENADEN

VEGETATION

Strandpromenadens vegetation består av ytorna mellan bebyggelsen/uteplatserna och strandpromenaden samt enstaka öar med träd och underplantering. Växtligheten ska generellt understryka det maritima läget med arter som har silvrigt bladverk, vajande prydnadsgräs och tåliga träd som formas efter vinden. Ytan mellan uteplatser och gångbanan har en bas av robust marktäckande vegetation samt ett fåtal strödda buskar eller mindre träd med tanke på att inte skymma utsikt och ge skugga men samtidigt ge nödvändig distans.

Träd	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Caragana arborescens</i> 'Lorbergii'	Fjäderkaragan
<i>Caryopteris x clandonensis</i> cv	Skäggbuske
<i>Colutea arborescens</i>	Blåsärt
<i>Cotinus coggygria</i>	Perukbuske
<i>Crataegus</i> 'Winter King'	Grön hagtorn
<i>Elaeagnus angustifolia</i>	Smalbladig silverbuske
<i>Nothofagus antarctica</i>	Sydbok
<i>Tamarix ramosissima</i>	Höst-tamarisk

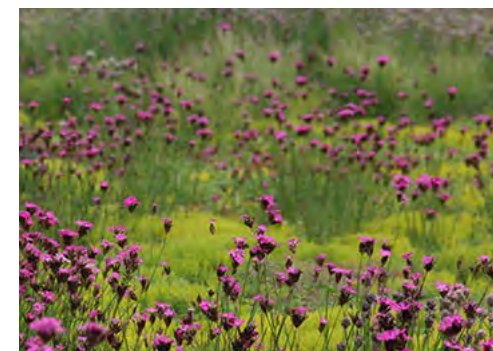
Buskar & gräs	
Vetenskapligt namn	Svenskt namn
<i>Anaphalis triplinervis</i>	Ulleternell
<i>Calamagrostis x acutiflora</i> 'Karl Forester'	Tuvrör
<i>Dianthus carthusianorum</i>	Brödranejlika
<i>Sesleria autumnalis</i>	Höstälväxing
<i>Stachys byzantina</i>	Lammöron

Perukbuske

Skäggbuske

Brödranejlika

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Ståndort 3
- Till stor del hårdgjort
- Luft- och vägsalt
- Mycket blåsig

Tuvrör

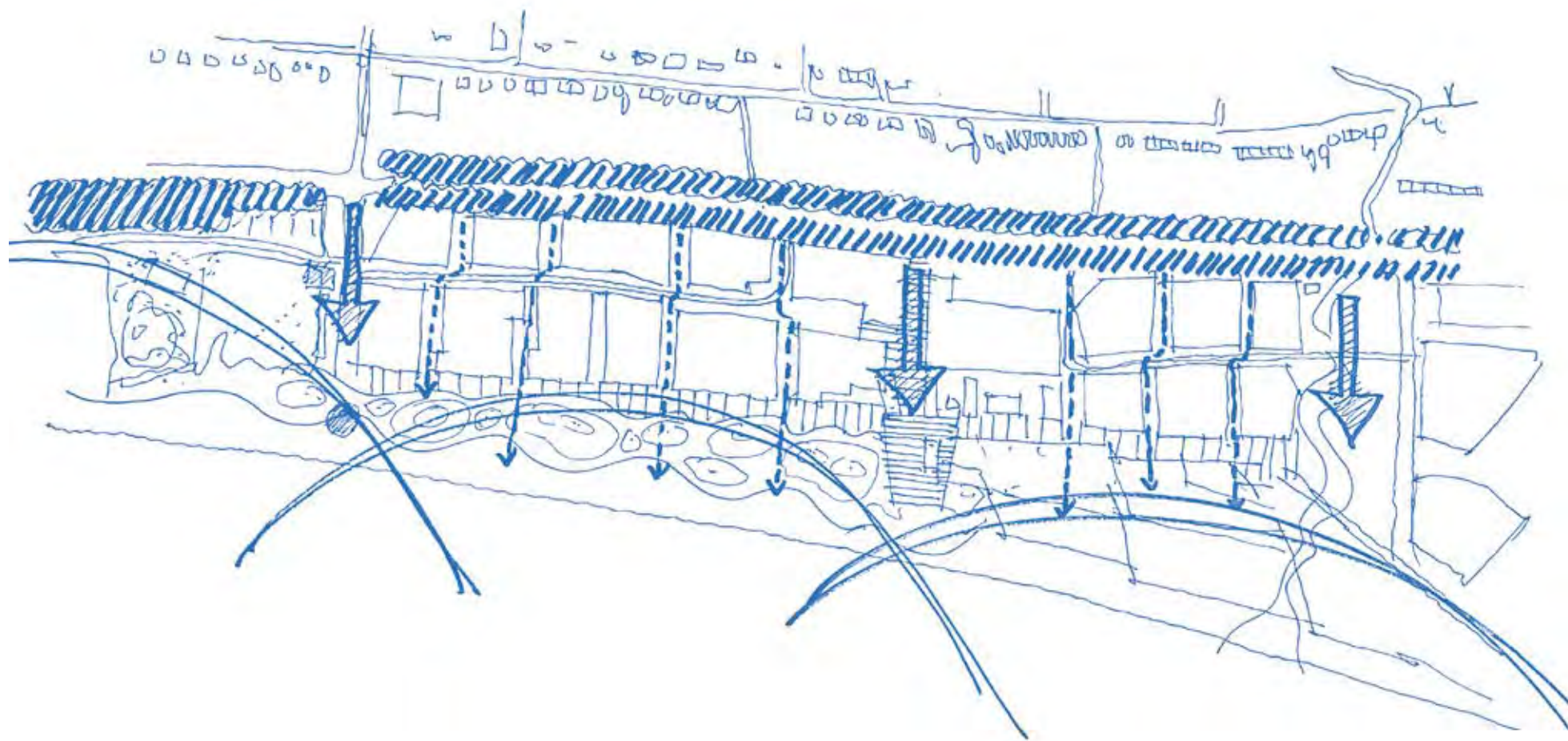
Ulleternell

Lammöron

TRELLEBORGS
KOMMUN